

JÄÄSKELÄISEN JÄSENPOSTI

2/ 2022

Kirkkopyhä 30.10. Karjalan kaihoa - Eeva Tammi 12.11.

SISÄLTÖ

Raakel Kuukka ja teoksensa *Eräs historia*, 2013, Kouvolan taidemuseo Poikilon näyttelyssä.

SEURATOIMINTA

16 ANSIOMERKEILLÄ PALKITUT

23 KARJALAN LIITON
TERHI PIETILÄINEN
JÄÄSKI-PÄIVÄSSÄ:
PERINTÖMME ON KUIN VUOKSI

TAPAHTUMIA

18 KARJALAISET JUHLIVAT
LAPSKOUSSIN VOIMALLA

20 JÄÄSKI-PÄIVIEN KUVASATO

31 SYKSYN TAPAHTUMAT

MUISTOJA JÄÄSKESTÄ JA JÄÄSKELÄISISTÄ

6 ENSON YHTEISKOULUN
LYHYEKSI JÄÄNYT
OPPIMÄÄRÄ

10 IHMETELTÄVÄÄ OLII PUOLIN
JA TOISIN

15 RAAKEL KUUKAN JÄÄSKI OLI
SUKUPOLVIKOKEMUS

24 RAKASTETTU KYLÄLÄINEN,
JÄÄSKELÄINEN AHERTAJA
- MAIJA RAANOJA

26 JÄRVENKYLÄN TYTÖSTÄ
KASVOI KULTTUURIA,
MATKAILUA JA VIERAITA
KIELIÄ ARVOSTAVA
RAKASTETTU TÄTI
- HELVI KUKKURAINEN

Laulaja Merja Rantaa haastatteli Jääski-päivässä Johanna Ikävalko.

PÄÄKIRJOITUS

Mitäs nyt?

Kuluneet kaksi vuotta ovat heittäneet niin suomalaisten kuin eurooppalaistenkin elämän uusille raiteille. Ensin opeteltiin elämään koronan kanssa ja juuri kun pandemiatilanne alkoi helpottaa ja hengähdimme, muuttui tilanne dramaattisesti sodan takia.

Ihmeteltävää riittää päivittäin; kukkaro ei enää kaupassa käynnin jälkeen paljoa paina, bensatankki puolestaan ei tahdo täyttyä millään, vaikka rahaa menee kohisten.

Meitä Jääski-juurisista koskettaa erityisesti se, että ovi rajan taakse on ties kuinka pitkäksi aikaa sulkeutunut. Arvoon arvaamattomaan nousevat nyt muistot kotiseutumatkoihimme, onneksi ehdimme niitä tehdä.

Mitä tuleman pitää, sitä voimme vain arvailla?

Mutta kun yksi ovi sulkeutuu, niin toinen avautuu.

Voisiko tämä kriisiaika avata suorastaan pari-ovet sepposen selälleen sille aineettomalle karjalaiselle kulttuurille, minkä vaalimiseen Jääski-seurakin on perustettu?

Jääski on paitsi sydämissämme, ja niissä paksukantisissa albumeissa, hapertuvissa kirjeissä, mummon evakkokuormassa tuomassa rukissa ja ryyjyssä. Juuri nyt on tärkeää perinteemme tallentaminen ja säilyttäminen.

Myöskään tarve toistemme kohtaamiselle ei

ole vähentynyt -päinvastoin. Koronakurimuksen jälkeen sanoinkuvaamaton oli se jälleen näkemisen riemu, mitä Karjalaisilla kesäjuhilla ja Jääski-päivässä koettiin.

Pitkä eristyneisyyden aika - näin tohdin sanoa, sillä sitähan se pandemia rajoituksineen oli - opetti meitä käyttämään tietokonetta, mobiilia ja sähköisiä alustoja aivan uudella tavalla. Teimme huikkeen digiloikan!

Sitä oppia hyödynnämme nyt, kun jatkamme viime talvena huippusuosituiksi kasvaneita Jääsken kyläiltoja. Kannustankin nyt teitä, jotka vielä ette ehtineet mukaan, pyytämään jälkikasvua avuksi Teamsin opetteluun, jotta pääsette mukaan. Se totisesti kannattaa!

Syksyn päätapahtumia ovat toki eri paikkakunnilla järjestettävät tilaisuutemme.

Pääkaupunkiseutulaisten perinteisen joululounaan yhteyteen on nyt istutettu Jääski-seuran syyskokous. Jos haluat päästä mukaan tiiviimmin toimintaan ja osaksi hallitustiimiä, niin ilmoittelethan siitä. Ei tarvitse kainostella, mukaan vaan reippaasti, lisävoimat ovat aina tervetulleita!

Saamme heimotalolle myös erittäin mielenkiintoisen esityksen, kun Enson sairaalan ylilääkäri Kallion pojantytär Eeva Tammi tulee paikalle. Nykyisin Teemu Keskisarjaa avustavan Eevan kanssa fiilistelemme Karjalan kaihoa ja kuljemme Ensossa ja Viipurissa.

Imatrankosken kirkon ollessa nyt suljettu, vietämme kirkkopyhää Kouvolaan kuuluvassa Korian kirkossa, joka niinikään on Jääsken perinnekirkko.

Paljon muutakin mukavaa tapahtuu syksyn pimeyden torjumiseksi. Tervetuloa mukaan!

Sie, mie ja myö yhes!

t. Kirsi

Jääskeläisen jäsenposti 2/2022

Julkaisija: Jääski-seura ry

Päätoimittaja: Kirsi Juura

Painos: 650 kpl

Paino: Painotalo Westman, Kotka

Kansikuva: Jääsken tarkistettu kansallispuku. Kuvaaja: Markku Palmumaa

Julkaisijan yhteystiedot: jasen.jaaski@gmail.com, www.jaaski.fi ja www.facebook.com/Juuret

Jääskessä

IMATRA

Imatrankosken kirkkopuistoa kunnostettiin keväällä. Elokuussa iskivät ”graffittitaiteilijat”.

Imatran jääskeläiset raivasivat keväällä Imatrankosken kellotapulien ympäristöstä risukkoa ja tervasisivat Jääsken portin katon. Kellotornisahan kajahtelee alunperin Enson kirkkoa var-ten hankittu kirkonkello.

Eräänä elokuisena yönä Imatrankosken kirkkopuistossa sijaitseviin Jääsken porttiin ja info-tilaan ilmestyi sitten värikkäitä töherryksiä. Jääski-seura teki ilkeästä rikosilmoituksen ja Imatran jääskeläiset puhdistivat ja maalasivat seuraavalla viikolla sotkut piiloon.

MERKKIPÄIVÄT

Lämpimät onnittelut Riitalle 80 v. päivän johdosta

Meidän kaikkien Jääski-juuristen Riitta, Ensossa syntynyt Riitta Uosukainen o.s. Vainikka täytti kesäkuussa 80 vuotta.

Jääski-seura onnittelee lämpimästi entistä varapuheenjohtajaansa ja hallituksen jäsentä, lukuisten juhlapuheiden pitäjää ja jääskeläisten syvien tuntojen tulkia.

AJANKOHTAISTA

Karjalaisten muistomerkki kunnostettiin Elimäellä

Elimäen jääskeläiset kunnostuttivat kesällä Elimäen kirkkopuistossa olevan Karjalaisten muistopatsaan tekstiä.

Muistopaaden tekstit olivat ajan saatossa kulumineet, ja olivat jo epäselvät lukea. Kunnostuksen jälkeen tekstit ovat nyt kirkkaat ja hyvin luettavissa.

FACESTA BONGATTUA

Onnittelut myös Kotkaan

80-vuotta täytti toinenkin Jääski-juurinen Riitta, nimittäin Kuren Riitta (o.s. Kurki) 6.9. Viisi vuotta sitten syntymäpäivää juhlistettiin yhdessä saman ikäisen serkun kanssa matkalla Järvenkylään ja Lottolaan - nyt juhliittiin kotona Kotkassa.

Jääski-seura lähettää lämpimät onnittelut Riitalle ja kaikille muillekin tänä vuonna syntymäpäiväänsä viettäneille.

Arkkitehti Jalmari Lankisen suunnittelema Enson Vastasmäen koulu.

Enson yhteiskoulun lyhyeksi jäänyt oppimäärä

SYKSY TOI TAAS KOULULAISET OPINTIELLE. ENSON YHTEISKOULU ELI VAIN VUODEN, MUTTA JÄTTI VAHVAT MUISTOT KOULUN OPPILAILLE. PYRKIMINEN OPPIKOU- LUUN OLI 1900-LUVUN ALKUVUOSIKYMMENINÄ ISO PÄÄTÖS SEKÄ PERHEELLE ETTÄ KOULULAISELLE ITSELL- EEN.

TEKSTI LAILA HALOSEN KIRJASTA ENSON YHTEISKOULU 1943-44, STILISOINTI KIRSI JUURA.
KUVAT JALMARI LANKINEN/MUSEOVIRASTON KOKOELMAT

Nykyperuskoululaisille oppikoulu on ihan vi-
eras opinahjo, mutta vielä 60-luvulla syntyneet
muistavat, kuinka kansakoulun neljännen
luokan jälkeen sai halutessaan pyrkiä op-
pikouluun. Oppikouluja oli itsenäisyytemme
alkuvuosikymmeninä vain kaupungeissa ja Ylä-
Vuoksen alueeltakin piti lähteä Viipuriin, Lap-
peenrantaan tai Imatralle, jos halusi ylempää
koulusivistystä.

Imatran yhteiskoulussa opiskeli peräti 175
oppilasta Jääskestä. Kun Enson teollistumisen
myötä asukasmäärä alkoi voimakkaasti
lisääntyä, tarve omalle oppikoululle alkoi
kasvaa. Ensimmäisen kerran oman oppikoulun
saamisesta Ensoon puhuttiin jo 1920-luvun
alkupuolella. Vierähti kuitenkin joulukuuhun
1938, kun perustamiskokous pidettiin. Mutta
alkutaipaleelle ei edes päästy, kun talvisota
syttyi syksyllä 1939. Jääskeläiset pääsivät
palaamaan kotipitäjäänsä jatkosodan aikana
ja vuonna 1943 ajat olivat vihdoin taas niin
suotuisat, että koulun perustaminen ponnahti
uudelleen esille.

Jo alkukevällä 1943 oli täpötäyden Imatran
yhteiskoulun 1. ja 2. luokan oppilailta tiedus-
teltu, ketkä heistä menisivät tulevana syksynä
toiselle ja kolmannelle luokalle Enson yhteis-
kouluun, jos sellainen perustettaisiin. Lähes 80
oppilasta ilmaisi siirtyvänsä Enson kouluun.

Koulu päätettiin aloittaa syksyllä 1943 Vas-
tasmäen koulun tiloissa.

Perustetun koulun 2. ja 3. luokan oppilaista
suurin osa siirtyi siis Imatran yhteiskoulusta,
mutta ensimmäiselle luokalle pyrkiville oli
järjestettävä pääsykoe. Pyrkijöitä oli 130 op-
pilasta.

Löysikö nimensä koulun oveen teipatusta hy-
väksytyjen listasta, oli huikaisevan jännittävää,
kuten seuraavassa entiset koulun oppilaat
muistelevat:

LAILA HALONEN O.S. PIEPPONEN

Kevättalvella -43 Järvenkylän
kansankoulun opettajista **Pekka
Kyytinen** ja vanha opettaja **Tilda
Tarmola** olivat ottaneet erikseen
yhteyttä kotiin ja kehottaneet van-
hempiani panemaan minut oppikouluun.

Olli-isäni oli udellut opettaja Kyytiseltä *”Pär-
jäiskö meijä Tintti siellä oppikoulus?”*

Alkuun en ollut kovin innostunut. Perheeni
arveli, että minulla oli pientä kapinanpoikasta
asiassa. Pariin päivään ei asiasta puhuttu
mitään.

Mutta kun paras ystäväni **Helga Suikkanen**
pohdiskeli samaa asiaa, teimme viime tingassa
päätöksen ja ilmoitin ruokapöytäni kokoon-
tuneelle perheelleni, että *”Mie en jääkkää
kantelemmaa noit vasaroit, hohtimia ja tonkii
kujakaapist. Kantakoo jokkaine ite!”*

Muistelin vain, kuinka monta turhaa reissua
olin tehnyt kujan työkalukaapille, kun en erot-
tanut siellä olleita työkaluja; tonkia, hohtimia
ja monenlaisia pihtejä ja temmejä toisistaan.

Sain pyrkiä kouluun...” *sill eholl, et ite hom-
maat paperis”* (papintodistuksen).

Lähes siltä istumalta otimme Helgan kanssa
polkupyörät ja lähdimme Jääsken kirkolle
hakemaan virkatodistuksiamme kouluun
pyrkimistä varten. Oli iltapäivä ja pelkäsimme,
että papinkanslia saattaisi olla jo kiinni. Niinpä
sitten kiireessä paikkasimme pyörämme
huolimattomasti pappilan portin viereen
aitaa vasten. Ne kaatuivat rymisten maahan.
Samalla pihalta ryntäsi esiin pystykorva, joka
alkoi haukkua mielettömästi. Häiritsimme sen
iltapäivärauhaa tunkeutumalla äänekkäästi
sen reviiirille!

Emme uskaltaneet avata porttia. Vihdoin alkoi
kuulua verannalta ystävällisen ruustinnan ääni
*”Tulkaa tytöt vain pihaan, ei se mitään teille
tee.”* Samalla pappilan emäntä, ruustinna
Kaarin Silvennoinen rauhoitteli koiraa.

Saimme kansliasta tarvitsemamme todistukset ja suuntasimme kohti Järvenkylää. Seuraavana päivänä, lauantaina, kävimme illansuussa Imatran yhteiskoulussa ilmoittautumassa Enson yhteiskoulun pääsykokeisiin. Äitini **Katri Piepponen** oli turvanamme.

Oppikouluun pääsyvaatimuksena oli vähintään kansakoulun neljännen luokan oppimäärä. Koe suoritettiin neljässä oppiai-neessa; uskonno-ssa, äidinkielessä, laskennossa ja maantiedossa.

”Muistan, että uskonnossa kysyttiin 10 käskyä ja jopa niiden selityksiä. Luultavasti istuimme yksittäispulpeteissa jonottain aakkosjärj-estyksessä. Siitä saattoi helposti laskea, mikä käsky tai selitys tulisi itselle. Jos joku ei osannut vastata, tehtävä siirtyi seuraavalle. Neljännen käskyn ja selityksen vuorossa olevat osasivat. Samoin viides käsky meni hyvin. Laskin jo, että minulle tulisi kuudennen käskyn selitys, jota en oikein hallinnut. Mutta onni onnettomuudessa. Edelläni olleet kaksi poikaa eivät osanneet viidennen käskyn selitystä ja se siirtyi minulle. Pospotin sen suoralta kädeltä vastaukseksi. Näin lapselle vaikeaselkoinen 6. käsky selityksineen siirtyi aakkosissa jälkeeni tulleille.”

Maantiedon kysymyksistä muistan vain yhden tehtävän: *”Jos panet viivottimen Jyväskylän kohdalle kohtisuorasti pohjois-etelä -suunnas- sa, niin mitkä Suomen kaupungit sijaitsevat vi-ivottimen lähellä sekä itä- että länsipuolella?”* Minusta tehtävä oli hauska. Oulun sijaintia pohdin ankarasti ja lisäsin sen luettelooni.”

28. syyskuuta vahvistetussa koulun johtokun- nan kokouksessa vahvistettiin koulun op- pilasmääräksi 176 oppilasta, joista ensim- mäiselle luokalle otettiin 94 oppilasta (27 poikaa, 67 tyttöä). Ensimmäisistä luokista tuli ylisuuria, oppilaita oli hyväksytty enem- män kuin säännöt sallivat (kaksi 40 oppilaan luokkaa) ja johtokunta anoi kouluhallitukselta erikoislupaa. Anomustaan se perusteli sillä,

että Karjalan kannaksen ja etenkin Viipurin kouluista siirtyi evakko-oppilaita opiskelemaan kauemmaksi rintamasta. Kouluhallituksesta asiaa ihmeteltiin, mutta poikkeusoloista johtuen johtokunta piti päänsä eikä poistanut ketään ensimmäisiltä luokilta.

Syrjäkyliltä oppikoulun käyminen ei ollut helppoa. Maaseudulta kotoisin olleet oppilaat asuivat viikon sukulaisten luona tai heille oli vuokrattu paikka ns. koulukodista. Näitä pitivät leskirouvat tai vastaavat, joilla siihen oli tilaa. He huolehtivat usein myös vuokralaistensa ruokailusta. Sota-aikana kylläkin maalaista- loista tulleet koululaiset saattoivat tuoda ennemminkin eväitä vuokraemännälle, joka valmisti niistä ateriat. Ruoka oli säännösteltyä ja sitä sai määräännokset korttien kupongeilla. Maatalosta tullut lisä oli todella arvokas etu ja lahja saajalleen.

Koulun oppilas Eila Lehtinen on kertonut:

*”Olihan se suuri muutos päästä Ensoon kouluun. Matka oli kuitenkin mahdollisen kulkea päivittäin, joten oli etsittävä koulukoti aina viikoksi Ensosta. Kohdallani se kävi melko helposti, kun kummini **Eeva Finni** o.s. Näveri ja hänen miehensä **Ville Finni** asuivat omakoti- talossaan lähellä Enson toria. Kadun nimeä en enää muista. Talossa oli tupakeittiö ja kamari. Minusta tuli heidän tyttänsä ja minut sijoitet- tiin kamariin. Finnit olivat lapseton pariskunta, joten minua pidettiin siellä hyvänä, ehkä joskus vähän hemmoteltiinkin.*

*Aina maanantaisin aamulla oli lähdeittävä hyvissä ajoin Kuurmanrannalta asemalle ju- nalla. Matka sinne tehtiin polkupyörällä silloin, kun se oli mahdollista, mutta huonojen keli- en aikaan isä valjasti hevosen ja kyyditsi serkkuni **Kaijan** ja minut Jääskén asemalle. Pyörät jätettiin asemalla, ja ihme ja kumma, siellä ne odottivat, kun taas lauantaina tultiin kotiin. Joskus kyllä kävelimme asemalta kotiin. Eihän maalaistalon töistä aina ehditty koululaisia*

kyyditsemään.”

Laila Halonen muisteli puolestaan:

”Paavo-veljeni ja minä kuljimme usein pakkas- tai sadepäivinä junalla. Kuitutehtaan johtaja Oiva Mäkelä oli neuvotellut VR:n kanssa, että tietyt koululaisjunat seisahtuisivat Kuidun pysäkillä. Näin me Kuidusta ja Järvenkylästä tulleet koululaiset pääsisimme siitä junaan tai pois. Junamatka taisi olla vajaa kolme kilo- metriä! Kävelymatka kotia pysäkillä oli vähän yli kilometrin. Joskus menimme linja-autolla, mutta häikäpönttöautoon ei aina voinut luot- ta.

Eräs junamatka on jäänyt mieleeni. Il- tapäivä juna Viipuriin oli täynnä lomalta palaavia sotilaita. He ihmettelivät, kun juna oli jo tulossa Juttuojan pysäkillä, mutta lähtikin sitten peruuttamaan takaisin Kuituun. Sopimuksen mukaan Kuidussa olisi pitänyt pysähtyäkin, mutta kuinka ollakkaan juna oli ajanut pysähtymättä. Kirsti Mäkelä, tehtaan johtajan tytär, oli käynyt neuvottelua konduk- töörin kanssa. Löytyi vain yksi ratkaisu – pakk- i päälle! Sotilaita kyselivät, että mitäs prinsesso- ja te oikein olettekaan. -Ei myö rinsessoja olla, myö ollaa pikkulottia! Prinsessalotat penäsivät sopimukseen vedoten oikeuttaan ja voittivat!”

Tekstit Laila Halosen toimittamasta kirjasesta Enson yhteiskoulu 1943-44 eli vain syksystä syksyyn.

”MIE EN JÄÄKKÄÄ KANTELEMMAA
NOIT VASAROIT, HOHTIMII JA
TONKII KUJAKAAPIST.
KANTAKOO JOKKAIN ETE!”

Koulun suunnitellut arkkitehti Jalmari Lankinen kävi Karjalassa 1965-66 ja kuvasi muun muassa Vas- tasmäen koulua. Kuvia Museoviraston www.finna.fi -kuvapalvelussa.

Inga ja Viljo Vanhanen tyttärensä Eiran kanssa Jääsken Järvenkylässä, takana Ritva Näveri.

Ihmeteltävää oli puolin ja toisin

KARJALAISILLA KESÄJUHLILLA TAPASIMME SATAKUNNAN JÄÄSKELÄISIÄ, JOIDEN VANHEMMAT TAI ISOVANHEMMAT OLIVAT TULLEET EVAKKON JA JÄÄNEET ASUMAAN PYSYVÄSTI KÖYLIÖÖN, NAKKILAAN JA HARJAVALTaan. EIRA VANHANEN-HAAVISTON MUISTELMISSA KERROTAAN PIK-KUTYTÖN SILMIN EVAKKOVUOSISTA SATAKUNNASSA.

tekstit EIRA VANHANEN-HAAVISTON MUISTELMAT, STILISOINUT KIRSI JUURA
kuvat EIRA VANHANEN-HAAVISTON ALBUMI

Olin puolitoistavuotias, kun lähdimme talvisotaa pakoon Jääskestä aivan sodan viimeisinä päivinä maaliskuussa 1940. Siitä minulla ei luonnollisesti ole mitään muistikuvia, vain äidin ja mummon mieleen juurtuneita kertomuksia.

Ensimmäinen muistikuvani evakkotalosta Köyliössä on, kun istuin turvallisesti talon papan sylissä ja söimme samasta kupista hapanleivän juurta. Muistini mukaan talo sijaitsi Tuohiniemen kylässä. Pikkuserkkuni **Raili Mustosen** mukaan talo sijaitsi Köyliöjärven päässä Lähteen kylässä ja heidän evakkoasuntonsa oli noin 20 kilometrin päässä Tähteen kylässä. Kotona Jääskessä kotiemme välimatka oli ollut noin kolme kilometriä.

Äiti ja mummo työskentelivät talossa ja saimme sieltä ruoan, eikä ollut mitään hätää. Talon väki oli hyvin ystävällistä. He antoivat parhaan huoneensa, salin, meille asunnoksi ja sinne tuotiin asemalta vanhempieni Viipurista Toropaisen Huonekaluliikkeestä ennen häitään vuonna 1937 ostama kamarin kalusto; peiliپیرونki, soikea pöytä, kaksi tuolia ja lyhytselkäinen ja -jalkainen keinutuoli. Sinne tuli vielä pakkauslaatikko, jossa oli vanhempieni häälahjoja.

Äiti sairasti sinä keväänä perunanistutusaikaan ankan keuhkokuumeeseen ja se jäi painamaan hänen mieltään, että ymmärsikö talon väki, miten sairas hän oli. Hän ei jaksanut kovassa kuumeessa mennä pellolle.

Hyvin sopeuduttiin toisiimme, mutta ihmeteltävää riitti puolin ja toisin.

Äiti ja mummo olivat keskenään miettineet talven mittaan, miksi talossa oli ruoka-aikaan tarjolla aina vain pieniä perunoita – aivan ”sianperunoita”, joita keitettiin isossa padassa? Se selvisi keväällä, kun tuli perunanistutuksen aika. Maahan laitettiinkin ne talvella syömiseltä säästetyt isot perunat. Kotona Jääskessä ollessa tehtiin aivan päinvastoin.

Samoin mummo ja äiti ihmettelivät, että puuro keitettiin aina isossa padassa ja siitä sitten syötiin monta päivää. Ja kun talon tytär pesi tuvan ruutuikkunoita, hänellä oli ollut toisessa kädessään vesikauha ja toisen käden

sormenpäissään pieni riepu, jolla hän hankasi ikkunalasin varovasti puhtaaksi, ettei vaan vettä mene pokille.

Kun äiti oli silittänyt, hän oli laittanut oman tapansa mukaan silitysraudan pystyyn uunin päälle jäähtymään. Siitä Köyliön talon isäntä oli ollut hyvin vihainen – uuninpäälyys kuluu!

Sekin oli meidän jääskeläisväelle ihme, kun leivinuuni oli lämmitetty ja leivät paistettu, niin uunin pellit avattiin selkosen selälleen, että uuni jäähtyisi pian. Meillä kotona oli aina jälkilämmössä kypsennetty laatikot ja puurot tai ainakin annettu lämmön tulla sisälle päin.

Tällaisia asioita he vertailivat monesti, kun Köyliön aika tuli puheeksi. Minua pidettiin siinä talossa kuitenkin kuin omaa lasta ja olin koko perheen hellikki, kuten tuo leivänjuuren nauttiminenkin papan polvella osoittaa.

Ja kun tuli Jääskeen palaamisen aika 1941, niin talon väki olisi halunnut, että äiti olisi jättänyt minut hoitoon niin kauaksi aikaa, kun koti olisi taas kunnossa.

Eihän sitä ensin edes tiedetty, oliko siellä mitään – niin kuin ei ollutkaan. Vanhempieni kamarin kalusto ja häälahjalaatikat jäivät niille sijoilleen odottamaan tilanteen selviämistä.

Kotiinpaluu talvisodan jälkeen ja jälleenrakennus

Kotiinpaluu Jääskeen tapahtui asteittain Ima-tran Tainionkosken ja mummon **Maria**-sisaren kautta. Siitä oli meille Järvenkylään matkaa parisenkymmentä kilometriä. Äiti on kertonut, että se oli aavemainen matka. Ensin menivät äiti ja mummo polkupyörällä Tainionkoskelta ns. siivousjoukoissa ja samalla tiedustelemaan tilannetta. Mummo ei osannut ajaa polkupyörällä, hän istui äidin tarakalla. Samoin tuli äidin serkun vaimo **Elsa Näveri Meeri Näverin** tarakalla.

Meidän kotitalomme oli poltettu, vain kivijalka oli tallella ja navetasta tiiliseinät pystyssä. Aitta, sauna ja kaivo olivat tallella. Näverin veljesten ja isänsä **Matti Näverin** talot olivat tallella, samoin Ojanperän, Penttisen ja Oran talot olivat pystyssä. Ensin mainittujen talojen rykelmän keskelle oli rakennettu käsittämättömän korkea ulkokuonerakennelma. Se oli ”puujaloilla” seisova puusee.

Ilmapiiri matkalla oli jännittynyt ja pelokas. Se tunne vahvistui kuulemma, kun menivät metsän keskellä olevaan Etholenin sukulaist-aloa katsomaan. Tuntui kuin väki olisi juuri paennut, kun lasten lelut ja venäjänkieliset aapiskirjat olivat hajan hajan pitkin huushollia samoin muut kodin tavarat.

Istuin mummon kanssa lautapinon päällä kotona ja katselimme autiota pihaa. Siinä oli ennen ollut omena- ja marjapensastarha sekä kasvanut isoja koivuja ja koivukuja naapuriin Penttiselle. Mutta koivut oli kaikki katkaistu noin aikuisen olkapään korkeudelta mahdollisesti tankkiesteiksi.

Kotiväellä alkoi valtava jälleenrakennustointa. Ensin korjattiin navettarakennus lähes entiselleen ja sitten talo entiselle kivijalalle. Se tehtiin nyt laudasta. Koska sauna ja aitta eivät olleet tuhoutuneet niissä asuttiin rakentamisen ajan. Talon malli oli lähes samanlainen kuin alkuperäinenkin, iso tupa uneineen ja sen perällä kaksi kamaria, pitkäkoko eteinen, jonka takaosassa oli ruokasuoja.

Äiti ja mummo kävivät naapurin naisten kanssa etsimässä Kuitu-tehtaan ”tunkiolta” sillalankoja ja paksua sillakuituletkua pätkittäväksi ja kehrättäväksi kankaiden ja paksujen mattojen kuteiksi, muita kuteitahan ei ollut. Männynrungon ruskeaksi värjätystä paksusta kuteesta äiti ehti kutoa jo uudet punakeltavihreihin raidoin varustetut matot tupaan ennen uutta evakkoon lähtöä. Sitä en tiedä, mistä loimi ja kangaspuut löytyivät. Samalla he toivat meille lapsille ”tunkiolta” monen värisiä, ohuita sellofaanikalvonipuja, joista leikkelimme kuvioita leikkeihin.

Me lapset; **Riitta Ora**, pikkuserkkuni **Ritva Näveri**, **Irma Ojanperä** ja minä leikimme usein Näverin piha-alueella, koska se oli keskeisin aluekoteihimme nähden. Ja kummitätini Elsa Näveri, jolla ei ollut omia lapsia, kokosi meitä mielellään ympärilleen. Siinä pihalla oli se hullunkurinen puusee, joka myös kutsui asioimaan. Leikit olivat tavanomaisia, pääasiassa piiloleikkejä ja luonnollisesti pientä rakentamista jäljittelevää sekä aina Oran Tuomaan isossa talossa seikkailua. Mutta heidän ulkorakennuksissaan olevaan nahkojen parkkihuoneeseen oli ehdottomasti kielletty

menemästä.

Oran talon kohdalla Järvenkylän tienhaarassa tien toisella puolella oli myös jännä iso hiekkakuoppa, jossa seikkailimme. Siellä taisivat olla mukana väliin myös Oran ja Ojanperän isommat lapset – pojatkin. Meidän navettamme takana metsässä olevat ”suvenhauvat” – susien pyyntikuopat olivat myös leikkipaikkoina ja sieltä kävimme poimimassa niitä kauniita kangasvuokkoja.

Uusi sota tulee ja toinen evakkomatka alkaa

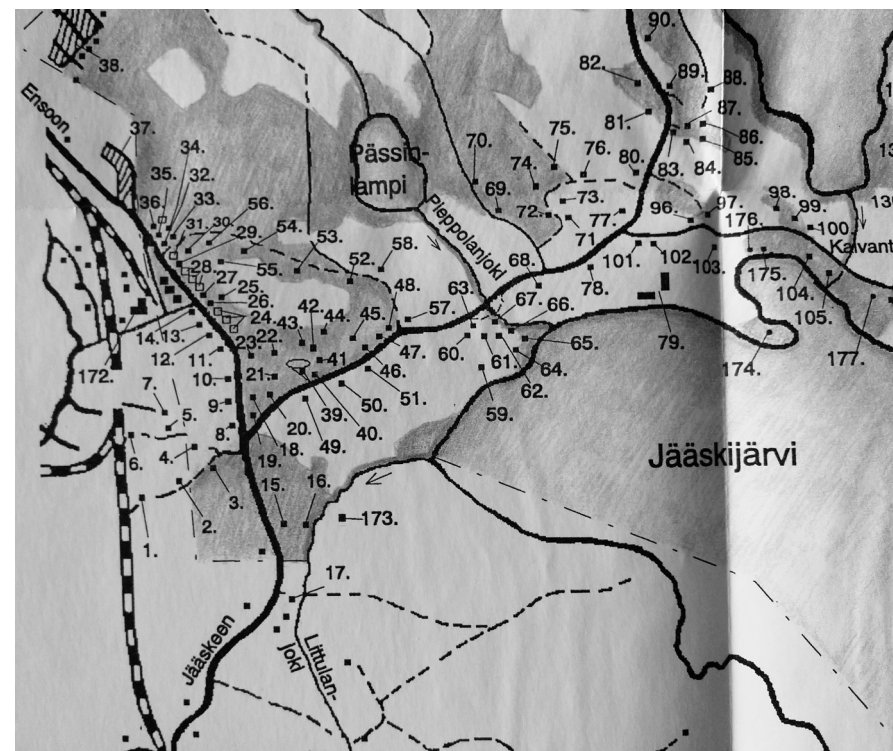
Seuraavia mielikuvia ovat voimakkaat hälytysäänät ja muistikuva iäkkäiden naapureidemme **Eedla ja Matti Penttisen** istumisesta tupamme uunin kupeessa hädissään hälytystä paossa.

Sitten muistuu mieleen kuva, olemme koko perhe ilta-aterialla saunan jälkeen. Ruoka on tavanomainen lauantai-illan ateria. Pöydällä iso ruukku karjalanpaistia ja siihen jokainen kastelee päivällä paistettuja perunapiirakoita ja ryyppää kirnupiimää päälle, jälkiruokana uunipuuroa voisilmän ja maidon kera tai uunissa paistettua kokkelipiimää. Tämä on varmasti äidin ja mummon minuun juurruttama tieto.

Mutta sen muistan, että kesken aterian tupaan tuli vieras mies ja ilmoitti määräajan, joka oli yön perästä, että kaikki tavarat pitää olla pakattuna ja vietynä määräpaikkaan Järvenkylän tienhaaraan sekä että ihmisten ja karjan pitää olla evakkotiellä kohti Imatraa. Olin silloin täyttänyt jo 6 vuotta. Seuraavasta päivästä meillä on valokuvakin. Siinä Ritva Näveri itkee taustalla, kun häntä ei otettu kuvaan mukaan. Lapsi ei ymmärtänyt, että kyseessä oli perhekuva. Olimmekin kaikki lähdyssä kohti tuntematonta – isä evakointisession jälkeen rintamalle ja me evakkoon Köyliöön.

Isä oli ostanut Näpsä-laattokokameran kihlamatkallaan Viipurista vappuna 1937. Sillä kameralla Väinö-eno otti meistä perhekuvan uuden kotitalon pihalla lähtöamuna. Muistan elävästi myös ulko-oven edessä pihalla olleen, laudasta tehdyn pakkilaatikon, jonne yritin aina vaivihkaa tunkea sen saman kuttaperkapäisen nukan, joka oli ollut mukanani pommisuoja. Mutta äiti otti sen aina pois ja sanoi, että tärkeämpääkin tavaraa on vielä

Järvenkylä 1939

Kartta: Oiva, Antti, Pirkko ja Kirsi Kukkurainen Laila Halosen kirjassa Jääskien Järvenkylä, täältä myö lähetti.

- 1 OJANPERÄ Jooseppi
- 2 NÄVERI Stiina
- 3 NÄVERI Eevert
- 4 NÄVERI Tauno
- 5 APUNEN Kalle (Eira Vanhanen-Haaviston isoisä)
- 7 PENTTINEN Matti
- 8 ORA Tuomas

- 11 Kiviojan puhelinkeskus
- 27 Imatran Osuusliike
- 29 Järvenkylän Osuuskauppa
- 37 Kuidun asuintaloja
- 39 Järvenkylän urheilukenttä
- 63 Järvenkylän Osuuskauppa
- 79 Järvenkylän kansakoulu
- 172 Kuitu-tehdas
- 174 Huviniemi

mahdutettava. Niin siinä kuitenkin kävi, että nukke tuli loppujen lopuksi mukaa ja oli vielä uusilla asuinsijoilla Elimäelläkin tärkeä.

Isä oli saanut evakuintiloman pariiksi päiväksi ja vanhempani päättivät lähteä matkaan vuonna 1937 hankkimillaan polkupyörillä. Mummo ajoi lehmät taas Kostialan hovin karjan mukana toimien samalla hovin karjakon apuna. Hän on kertonut, että heillä oli jalas- saan paperinarusta tehdyt puupohjakengät ja koska oli kovia sateita, niin ne hajosivat. he joutuivat sitomaan niitä monta kertaa matkan varrella milloin milläkin narunpätkällä.

Elämäni toinen evakkomatka – nyt polkupyörän tarakalla

Tuosta polkupyörämatkasta on minulla monia muistoja. Isän pyörä oli lastattu kuin kame- lin selkä. Molemmissa ohjaustangoissa oli valtavat käärot vaate- ja muuta tavaraa edellä kerrottuihin äidin sillakuitukuteesta kutomiin mattoihin käärittyinä. Osa oli narulla köytetty ohjaustankoon ja samanlainen möykky tarakal- la. Äidillä samanlaiset valtavat muona- ja vaatekäärot, matot päällimmäisenä, ohjaus- tangossa ja tarakalla iso, musta, pahvinen matkalaukku ja minä siinä istumassa.

Se oli tosi vaarallinen pyöräretki siinä tien täydeltä liikkuvassa evakkomassassa, jossa kulkivat hevoskuormat täyteen lastattuina, vanhukset, lapset, siat, lampaat ja kanat, huonekalut ja pakkauslaatikot – mitä kylläkin kuorman päällä. Ja lehmälaumat välillä paimenineen joukossa. Kaiken lisäksi sotilasa- joneuvot kulkivat molempiin suuntiin.

Meillekin sattui matkalla ainakin yksi tapa- turma. Yksi hevonen pillastui ja nousi taka- jaloilleen takanamme täydessä kuormassa.

Onneksi vanhempani ehtivät hädin tuskin ajaa ojaan täyteen lastattuine pyörineen. Vaikka kaadimme sinne pahanlaisesti, meillä oli varjelus mukana, emmekä pahemmin louk- kaantuneet, vaan säilyimme hengissä.

Isä kuitenkin hermostui tästä valtavasti ja alkoi varmaan hautoa päässään turvallisempaa mahdollisuutta matkan tekoon. Hän huo- masikin kohta pienen sotilaskuorma-auton menossa kohti rajaa vajaalla kuormalla.

Koska hän oli asepuvussa, niin hän sai sen pysäytetyksi ja vaati, että meidän äidin kanssa kuorminemme on päästävä kyytiin. Se onnistui ja ainakin osa isän kuormasta tuli mukaan.

Muistan, miten istuimme mattokääröjen päällä ja matkasimme kohti Savitaipaleen Suo- jeluskuntataloa. Siitä matka jatkui kohti Mik- keliä ja junalla takaisin evakkotaloon Köyliön Tuohiniemeen. Mitä sen jälkeen, oli sumun peitossa.

Kirjoitus on osa vuonna 2019 edesmenneen Eira Vanhanen-Haaviston muistelmia, jotka hän on luovuttanut Jääski-seuralle. Eira oli kotoisin Jääsken Järvenkylästä ja asui evakkomatkojen jälkeen koko ikänsä Kouvolan Elimäellä.

Kuka lie siinä pienen Eira-tytön leikkikaverina? Kuttaperkkapäinen nukke kulki evakkomatkoilla mukana aina pysyvään kotiin Elimäelle asti.

Raakel Kuukan Jääski on sukupolvikokemus

KESÄLLÄ MENEHTYNEEN
TAITEILIJAN TÖISSÄ
PIIRTYI ESIIN SOTIEN
JÄLKEEN SYNTYNEIDEN
SUKUPOLVIEN TUNNOT
JÄÄSKESTÄ JA JÄLLEEN-
RAKENTAMISEN AJASTA.

Raakel Kuukka Karjalaisten kesäjuhlien 2018 ohjelmi-
toon kuuluneen näyttelynsä avajaisissa. Taustalla suvun
punainen hartiahuivi.

Heinäkuussa saimme suruviestin, että maamme eturivin valokuvaajiin kuulunut, Jääski-juurinen **Raakel Kuukka** on kuollut. Yhtenä osana Raakelin taiteilijauraa olivat

hänen puhuttelevat videonsa ja valokuvansa Jääskestä, evakkomatkoilla mukana kulkeneista esineistä ja Kuukan perheen sotien jälkeisestä kodista Anjalan.

Raakel Kuukka asui lapsuutensa ja nuoruutensa karjalaissiirtolaisten muodostamassa kylä-
hteisössä Muhniemellä. Evakkous, sodan jäljet ja muistot olivatkin Kuukan pitkäaikaisia aiheita. Karjalaisuus ja suvun menetetty koti Jääsken Lottolassa näkyivät hänen teoksissaan arjen esi-
neinä. Kuukka kuvasi niin evakkokaappia, punaista pitsihuivia kuin asemasodan aikana veistettyjä korurasioita. Asioita ja esineitä, jotka ovat osa karjalaisten siirtolaisten suurta tarinaa. Raakel Kuukan valokuva- ja videoteoksista koostunut Kotiseutumatka -näyttely oli Karjalaisten kesäjuhlien päänäyttely Kouvossa vuonna 2018. Näyttely oli Jääski-seuran, Karjalan Liiton ja Karjalaisseurojen Kymenlaakson piirin kutsunäyttely, tukijana Karjalan kulttuurirahasto. Näyt-
telyssä oli valokuva- ja videoteoksia, joiden lähtökohta on taiteilijan vuonna 1989 tekemä kotiseutumatka sukujuurilleen luovutettuun Karjalaan.

“Karjala on läsnä kaikessa, mikä kulkee siirtolaisten mukana: murteessa, ruuanlaitossa, vanhempien koti-ikävässä ja kertomuksissa. Muutamat sieltä tuodut esineet ovat muuttuneet muistoiksi. Olen valokuvannut isäni sodassa veistämiä puu- ja kiviesineitä toistuvasti laajentaen sarjaa kirpputoreilta ostamillani puhdetöillä”, Kuukka kertoi näyttelyn yhteydessä 2018.

Kuukka pohdiskeli valokuvissaan, miten ihminen selviytyy vaikeissa olosuhteissa? Mitä jälkiä sodanjälkeiset sukupolvet kantavat mukanaan ja mitä yhtymäkohtia historialla ja nykyhetkellä on? Videoinstallaatiossa “Irjan kertomus” taiteilijan tati kertoi lapsuudenaikaisista evakkomat-
koistaan ja taustalla näkyi tyhjä kylätie. Serkkukuoro-videolla laulettiin menetetyistä karjalaisista paikkakunnista.

Maamme tunnetuimpiin valokuvataiteilijoihin kuuluva Raakel Kuukka toi karjalaisten evakkojen ja heidän lastensa sukupolvikokemukset esille harvinaislaatuina ja omintakeisina kuvina.

Me Jääski-juuriset olemme menettäneet arvokasta perinnettämme hienosti kuvanneen tuntojen tulkin.

Kirsi Juura

Ansiomerkeillä palkitut

Jääski-päivässä palkittiin ansiomerkeillä seuratoiminnassa ansioituneita henkilöitä. Karjalan Liiton on myöntänyt pronssiset ansiomerkit erityisistä ansioista siirtoväen ja karjalaisuuden hyväksi Pekka Kärkkäälle ja Martti Monnolle.

Pekka Kärkäs, Imatran Hallikalasta, on toiminut vuodesta 2014 alkaen Jääski-seuran matkojen oppaana Jääsken Suomen puolelle jääneisiin Vuoksen länsirannan kyliin, ja välittänyt elämäksekästä ainutlaatuista tietoa Jääsken Suomen puoleisten alueiden historiasta ja paikkojen sijainnista. Pekka toimi aktiivisesti ideoiden ja itseään säästämättä vaikeat vuodet Imatran kirkkoneuvoston jäsenenä ja puheenjohtajana.

Martti Monto on toiminut vuodesta 2014 alkaen oppaana Vuoksen itärannalle, Jääsken historiallisiin kohteisiin tehdyillä retkillä, joilla on tuonut mielenkiintoisilla kertomuksillaan esille Jääsken sotahistoriaa ja tietoa alueen tehdas- ja asuinalueista. Erityisen merkittävää on Martin kokoama mittava määrä tietoa Jääsken sotahistoriasta, jota hän on välittänyt eteenpäin niin luennoilla, Teams-kylätapaamisissa kuin kirjallisesti. Viimeisin merkittävä ponnistus oli Martti Monnon kokoama tieto Jatkosodan kesä 1941 -julkaisuun viime kesänä. Jääsken Kärkkäälästä olevan Jyrkisen suvun vesan matka on kulkenut pääkaupunkiseudun kautta Imatran Teppanalan harjulle, josta hän aktiivisesti osallistuu Jääskeä koskevaan keskusteluun myös somessa.

Karjalan Liitto myönsi kultaisen ansiomerkin Kaija Linnahalmelle jo vuonna 2020, mutta koronan vuoksi se luovutettiin vasta nyt.

Kaija Linnahalme on ollut Jääski-seuran Imatran ja Etelä-Karjalan toiminnan priimus motor. Hän on dokumentoinut mm. Imatrankosken kirkon Jääsken seurakunnasta peräisin olevan sakralisen esineistön, luovuttanut runsaasti Jääskeä koskevia valokuvia kaupunginmuseon Jääski-kuvakokoelmaan ja koonnut paljon perinnetietoa. Olipa kyseessä Jääskeä koskeva tilaisuus livenä tai Teamsissa, niin poikkeuksetta on Kaija mukana ja saamme nauttia hänen tiedoistaan ja muistoistaan Jääskessä. Kaijan panos Jääsken entisten kirkkomaiden ja hautausmaiden kunnostamisen käynnistämiseen 90-luvulla oli aivan ratkaiseva. Hän loi hyvät suhteet rajan toiselle puolen oleviin tahoihin ja näin onnistuttiin hankkimaan raskaita koneita avuksi hautausmaiden raivaukseen. Jääski-seuran hallituksen jäsenenä Kaija toimi vuodet 2003-2010. Kaijan aktiivinen ja iloinen olemus henkii aitoa karjalaisuusluonnetta ja hän onkin omalla olemuksellaan ja toiminnallaan ollut suuri esimerkki Jääski-seuran toiminnassa ja myös monille yksityisille sukuaan tutkiville jääskeläisille. Ei sitä kysymystä, mihin ei Kaijalta vastausta löydy! Kiitämme Kaijaa erittäin merkittävstä panoksesta jääskeläisyyden ylläpitämisessä ja eteenpäin viemisessä.

Hopeinen ansiomerkki myönnetään järjestötyössä ansioituneille tai muutoin karjalaisuuden hyväksi toimineille henkilöille vähintään 9 vuoden pitkäaikaisesta työstä seuran, piirin tai liiton johtopaikalla tai muussa luottamustehtävässä ja järjestötyössä. Karjalan Liitto on myöntänyt hopeisen ansiomerkin Tarja Sajomalle ja Jari Laukkaselle.

Tarja Sajomaa on toiminut Jääski-seurassa jo nuoresta pitäen asuessaan vielä Elimäellä. Tarja tunnetaan erityisesti pääkaupunkiseudun jääskeläisten apuvetäjänä, ja varsinaisena vetäjänä vuodesta 2018 alkaen. Hän on toiminut hallituksen jäsenenä vuodet 2014-2016, varatoiminnantarkastajana ja valittu seuraavaksi toiminnantarkastajaksi. Tarja on myös Juuret Jääskessä -Facebook-ryhmän ylläpitäjä. Aktiivisuus onkin sana, joka ehkä kuvaa Tarjaa parhaiten. Hän oli aina harava valmiina, kun tehtiin talkoomatka Jääsken hautausmaalle tai olipa mikä tahansa muu tapahtuma, niin Tarja on aina ensimmäisten joukossa tekemässä. Rakkaus Jääskeen on isän peruja Punamäen kupeesta Tollolasta ja Tarja jatkaa itse aktiivisesti jääskeläisen perinteen välittämistä omille lapsilleen. Tytär Iida oli vain muutaman kuukauden vanha osallistuessaan ensimmäisen kerran Jääski-päiville 2014 ja oli nytkin mukana Jääski-päivässä.

Laukkalassa sukujuuret omaava **Jari Laukkanen** on toiminut Jääski-seuran hallituksen jäsenenä vuodesta 2010. Jari on hoitanut paljon etenkin Imatralla olevien tapahtumien järjestelyjä. Kun tarvitaan teltan pystytystä Imatra-päivään tai apua talkoisiin, niin Jari on paikalla. Jari on myös kävelevä kuka-kukin-on -kirja, sillä hän tuntee lähes kaikki imatralaiset ja puolet joutsenolaisiakin ja välittää aktiivisesti tietoa jääskeläisyyteen liittyvissä asioissa.

Pronssinen ansiomerkki myönnetään menestyksellisestä ja esimerkiksi kelpaavasta työstä karjalaisessa järjestötyössä eri luottamustehtävissä vähintään kolme (3) vuoden ajan:

Erja Kaartinen on Punamäen kulmilla, Jurvan suvun jälkeläinen. Hän on toiminut Jääski-seuran hallituksen jäsenenä ja rahastonhoitajana vuodesta 2019 alkaen. Idearikkaan Erjan tuntee moni omia jääskeläisiä juuriaan etsinyt sukututkimusavusta. Erjalle voitaisiin antaa myös erityismaininta Ylä-Vuoksi-lehden arkistojen pölyttämisestä. Erjan panos on ollut merkittävä Karjalan Liiton ja Sotaveteraanien muiston vaalimisyhdistyksen karjalaisten hautausmaiden tietojen keruu -hankkeessa. Erja pitää ansiokkaasti yllä myös karjalaista kansallispuku- ja käsityöperinnettä. Jääski-päivässäkin hän oli itse tehty kansallispuku päällä.

Riitta Mustonen on toiminut Jääski-seuran hallituksen jäsenenä vuodet 2018-2021. Riitta on tuonut Jääski-seuran toimintaan ison ja erittäin arvokkaan panoksen venäjänkielen taitoisena syväosaajana ja ammattitaitoisena matkaoppaana. Monet tuntevatkin Riitan vuosien varrelta Jääsken matkojen järjestäjänä, tulkkina ja oppaana. Riitta on erityisesti Enson osaaja, jolta löytyy aina vastaus Enson tehtaita koskeviin kysymyksiin. Itämatkailun vaikeuduttua Riitta on jatkanut opastyötään Imatralla.

Liisa Pekkosen virallinen pesti Jääski-seurassa on jäsenasioiden hoitaja, jota hän on tehnyt jo vuodesta 2017 alkaen. Liisa on juuri se ääni, joka vastaa teidän jäsenten moninaiisiin kysymyksiin. Ja missä tapahtuma – siellä Liisa. Liisan löytää aina kaikista talkoista ja tapahtumista. Nytemmin hän on toiminut myös Jääski-kaupan hoitajana ja postittajana. Ahertajana tunnettu Liisa on perehtynyt myös sukututkimukseen. Viime syksynä saimme kaikki kyynelehtiä, kun Liisa kirjoitti nuoren Vieno Pekkosen päiväkirjamuistelmista jäsenpostissa.

Tapio Suojapelto on ollut Jääski-seuran hallituksen jäsen vuodesta 2019 alkaen. Jo sitä ennen Tapio teki kesäisin töitä Imatran Lions-klubin jäsenenä Jääsken hautausmailla raivaten risukoita, ajaen nurmia ja kääntäen kaatuneet hautakivet pystyyn. ”Jonkun nekin on tehtävä”, onkin usein Tapon suusta kuultu vakiolausahdus. Ripeästi työhön tarttuva Tapio on keskeinen puuhamies Imatralla. Se on Tapio, joka ajaa päräyttää traktorillaan kirkkopuistoon kyydissään tervapadat ja pian on Jääsken portin katto tervattu, huligaanien graffitit poistettu ja kellotapulien ympäristö raivattu risuista. Loistava organisoiija ja työnjohtaja. Tapsa on yksi niistä harvinaisuuksista, joka on asunut vanhan Jääsken maaperällä ja pojan hoitama tila on edelleen toiminnassa Kuurmanpohjassa. Sieltä ovat peräisin mm. herkulliset uutispuurojauhot maalaismarkkinoilla.

Jaana Vuorio-Palmumaa on toiminut Jääski-seuran hallituksen jäsenenä vuodesta 2017 alkaen ja varapuheenjohtajana 2019 alkaen. Jaana heitettiin niin sanotusti Vuoksen syvään päähän heti vuonna 2017, kun hänet tuoreena hallitusjäsenenä pyydettiin isojen Jääski-päivien juontajaksi. Mustassa ruustinnan puvussaan tämä ”kärniemeläinen” hoiti sen, niin kuin kaikki muutkin tehtävänsä, arvoisellaan tavalla. Jaanan työ kulttuurituottajana on tuonut Jääski-seuralle arvokasta tietämystä tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseen. Erilaiset avustushakemukset ovat myös hoituneet Jaanan ammattitaidolla. Monet meistä muistavat Jaanan myös viime talven Teams-kylätapaamisten rikastuttavana vetäjänä.

Ansiomerkit luovutettiin Jääski-päivässä 13.8.2022 ja ne kiinnitti palkittujen rintapieliin Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Terhi Pietiläinen. Jääski-seura kiittää kaikkia ansiomerkkien saajia heidän arvokkaasta ja pyytettömästä työstään Jääsken perinteen vaalimisessa.

Karjalaiset juhlivat lapskoussin voimalla

Viikkoa ennen juhannusta lirui pitkiä auto-
letkoja kohti Satakuntaa ja Raumaa. Kahden
koronakesän ajan karjalaiset olleet käivistelleet
kotoon, ni johan nyt juhlat maittoit.

Jääski-seuran pöytä oli komeasti heti ensim-
mäisenä jäähalliin sisääntullessa. Mikäs
siinä oli **Smedbergin Sarin**, joka silloin oli
vielä **neiti Laitinen**, puheenjohtajan kanssa
kysymyksiin vastailla ja kauppa tehdä. Ant-
realaisten **Hatakan Harrikin** piipahti entistä
emäpitäjää tervehtimässä ja upeisiin pukuihin
sonnustautuneita pitäjäläisiä riitti useamman
sukupolven voimin.

Näiden juhlien erikoisuus muihin aiempiin
verratuna oli uusien jääskeläisjuuristen
löytyminen.

Useampikin henkilö pysähtyi pöydän ääreen
ja kertoi, että *”mummo ja ukki tulivat silloin
sodan jaloista Outokummun tehtaan kanssa
tänne Harjavaltaan evakkoon”* tai *”Isovanh-
emmat/vanhemmat tulivat Köyliöön, Nakki-
laan, Euraan evakkoon ja jäivät sille tielleen.”*

Tiedonjano oli pöydän molemmin puolin
suuri ja tietoja myös vaihdettiin ja kuunneltiin
tarinoita, kerrottiin mikä tämä tämmöinen
Jääski-seura on ja lopuksi huikattiin, että
tavataan taas.

Kiitos ihanat satakuntalaiset, kun tulitte pai-
kalle haastelemaan ja kertomaan juuristanne.
Näin taas havahduttiin siihen, miten ympäri
maata me Jääski-juuriset olemmekaan levit-
täytyneet.

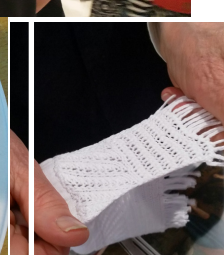
Lauantai-iltana laulettiin Karjala-karaokea
Rauman torilla ja komeasti ne tutut laulut ka-
jativatkin. Monet ohikulkijatkin pysähtyivät
kuuntelemaan - joku pyyhki silmänurkkaan-
sakin.

Sunnuntai käynnistyi tunnelmallisessa Rau-

man vanhassa kirkossa aina yhtä sykkädyt-
tävän karjalaisen messun sävelin.

Kirkonmenojen jälkeen tämän heimon oli
määrä järjestäytyä pihalla riveihin ja jonoihin
juhlakulkuetta varten. - Mission impossible,
todettiin. Tätä porukkaa kun ei järjestykseen
saa, ei vaikka etukäteen oli paperille printattu,
miten asettaudutaan ja oikein interneettiinkin
oli ohjeet laitettu. Puhetta ja ohjetta kyllä pii-
sasi, ja sormilla viisattiin naapuripitäjäläisille,
jot mänkää työ nyt tuonne ja työ noie taakse
jne. Milloin oli kuusi vierekkäin ja kahdeksan
päällekkäin, ja lopulta ei kukaan enää tiennyt
edes, mihin päin pitää nenän näyttää. Niin
kauan kuin näitä juhlakulkuetta on kesäjuhlilla
ollut, niin aina yhtä vaikeaa tämä järjestäyty-
minen on ollut. Eihän tätä ole kuin 70 vuotta
harjoiteltu! Mutta loppujen lopuksi aina joten-
kin liikkeelle päästään ja naurua ja vilkutusta
riittää.

Monet pitäjäseurat potivat tällä kertaa samaa
ongelmaa, että lipun tai kyltin kantaja puut-
tuivat. Sinne Satakuntaan kesti kuulemma
niin monta tuntia ajaa, etteivät jaksaneet
itäsuomalaiset istua autossa paikallaan niin
kauaa! Sama vaiva jääskeläisillä, että kyltin
kantaja puuttui, kunnes huomattiin, että
Vehniäisen Erkkihän se tuolla kameransa
kanssa hääää! No ei muuta kuin kamera kas-
siin ja Erkki kyltin kantajaksi. **Pellisen Hanne**
oli onneksi ollut etukäteen viisas ja ottanut
Nokialta kaverinsa mukaan, ja heistä saatiin
airueet lippua kantaneelle puheenjohta-
jalle. Hyvin meni, kävivät jälkikäteen kehu-
massa Karjalan Liiton uusi toiminnanjohtaja
Pietiläisen Terhi ja Savon maakuntajohtaja,
kivennapalaisten nokkamies **Mäkisen Pentti**.
Tiedä häntä, mutta urakan päätteeksi syötiin
lapskoussia - ja ihmeteltiin, mitä oikein mah-
dettiin suuhumme laittaa:)

Karjalan Liiton kultainen ansiomerkki oli myönnetty Kaija Linnahalmeele. Hopeisilla ansiomerkeillä palkittiin Jari Laukkanen ja Tarja Sajomaa.

Ansiomerkit kiinnitti rintapieliin Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Terhi Pietiläinen. Takana tilaisuuden juontaja Johanna Ikävalko.

Pronssisilla ansiomerkeillä palkitut seuratoimijat Tapio Suojapelto, Jaana Vuorio-Palmumaa, Liisa Pekkonen, Riitta Mustonen ja Erja Kaartinen.

Karjalan Liitto myönsi ansiomerkit erityisistä ansioista karjalaisuuden hyväksi imatralaisille Martti Monnolle ja Pekka Kärkkäälle.

Karjalan Liiton Terhi Pietiläinen Jääski-päivässä

Perintömme on kuin Vuoksi

Jääsken väki pääsi elokuussa vihdoin kahden koronavuoden tauon jälkeen kokoontumaan Imatralle perinteisen Jääski-päivän viettoon.

Juhla käynnistyi, kun Jääsken lippu kannettiin saliin tilaisuuden vanhimman, **Maija Plymin** soittaessa Jääsken pappilan kelloa.

Juhlapuheen piti Karjalan Liiton toiminnanjohtaja **Terhi Pietiläinen**.

Joutsenossa peruskoulunsa käynyt ja Imatrallekin nuorena paljon aikaa viettänyt Terhi Pietiläinen on vieraillut eri puolilla Vuoksen maisemissa. Puheellaan hän halusi muistuttaa, että kulttuuriperintömme on kehkeytnyt murroksista toiseen, ja niissä vahvistunut, ja nyt elämme yksilöllistenkin Karjala-tulkintojen aikaa.

- Menneisyytemme ja kulttuurimme tunteminen ja tutkiminen on edelleen tärkeää. Perintömme on kuin monen kunnan yhdistänyt Vuoksi, väylä yhteyksien kokemiseen. Siirtokarjalaisten yhteinen perusta ei ole kuitenkaan itsestäänselvyys, se vaatii työtä. Moniarvoisesta ympäristöstämme käsin annetaan uusia, haastaviakin tulkintoja karjalaisuudesta, Terhi kuvaili.

-Olemme monissa asioissa eri kokemuksilla varustetut, mutta sisimmiltämme myös kovin samanlaisia, ja kukin haluaa tulla kuulluksi.

Terhi Pietiläinen korosti, että karjalaisten vahvuutena on ollut vahva side omaan kulttuuriperintöön, omaehtoinen kansalaistoimijuus, kulttuurinsa tallentaminen ja luontokokemukset, luovuus.

- Ja Jääskiläisillä menneisyys moninaisten elinkeinojen parissa on kasvattanut myös kos-

mopoliittista ja avaraa mieltä vesistöjen muinoin syntyneessä solmukohdassa. Raja, joka on Ensossa ja Imatralle määrittänyt monien menneisyyttä, on nyt entistä ajankohtaisempi, hän totesi.

Terhi Pietiläinen kannusti jääskeläisiä edelleen vaalimaan kulttuuriperintöään.

- Kestävä juurietoisuus, jossa kulttuuriperintö, luonnon varjeleminen ja tieto lyövät kättä, suojaavat meitä maailmaa ravistelevissa kriiseissä. Meidän tulee siis käyttää rikasta kulttuuriperintöämme jatkossakin luovalla tavalla.

Tanhut kuuluvat kiinteästi karjalaiseen kulttuuriin. Joutsenolaisen Nuorisoseura Harmonikan tanhuaminen sai katsojienkin jalat vipattamaan.

Sykähdyttävä musiikkihetki koettiin, kun kaunisääninen Jääski-juurinen laulaja **Merja Ranta** esitti säveltämänsä ja **Matti Pennan** sanoittaman Jääsken valssin. Tämä pitäisi saada levyille, huokailtiin penkkiriveissä.

Tänä vuonna Pro Karelia -mitalilla palkittu kansallispukuvalmistaja **Soja Murto** on ansioitunut ja uraa uurtava käsityöläinen, jonka ideasta on lähtenyt mm. kansallispuikujen tuuletustapahtumat. Jääski-päivässä nähtiin ja kuultiin Sojan huikea pukuesitys, kun hän kerros kerrokselta puki tyttärelleen upean, uusitun Jääsken naisen kansallispuvun.

Päivän päätteeksi Jääsken väki matkasi Suomen puolelle jääneisiin jääskeläiskyläin. Ansiomerkillä palkittu **Pekka Kärkäs** kertoi mielenkiintoisia tarinoita ja paikkojen historiaa muun muassa Vallinkoskella, Näträmälästä, Hallikalasta ja Kiurulasta.

MAIJA RAANOJA o.s. AKKANEN

s. 20.10.1937 Jääsken Järvenkylän Kiviojalla

k. 15.6.2022 Elimäen Takamaalla, Kouvola

Rakastettu kyläläinen, jääskeläinen ahertaja

Kesäkuussa saimme yllättävän suru-uutisen Elimäen Takamaalta. Monissa yhdistyksissä ja tapahtumissa innokkaana toimijana oleva Raanojan Maija oli yöllä nukkunut rauhausasti ikuiseen.

Maijan lapsuuden perheeseen kuuluivat isä **Matti Akkanen**, äiti **Kerttu** o.s.

Paajanen ja isovelji **Esko**. Vanhemmat olivat maanviljelijäperheistä Laukkalan kylästä.

Isä työskenteli autonkuljettajana Kuitu Oy:n tehtaalla ja äiti oli kotiäiti. Kiviojalla perheellä oli pieni mökki, kaksi lehmää, lammas, porsas, kanoja ja kaneja.

Maijan perheen evakkomatka kulki Köyliön ja Kotkan kautta takaisin Jääskeen ja sieltä Savitaipaleelle, Lahteen ja Elimäelle.

Talvisodan aikana koti oli palanut ja uuden talon rakentaminen alkoi, kun isä tuli sodasta. Alakertaan tehtiin kolme huonetta ja keittiö ja yläkertaan kaksi huonetta. Maijan perheeseen kuului kiinteästi myös äidinpuolen mummo,

vaija ja **Riitta**-täti. Heillä asui uudessa kodissa vuokralla myös vieras mamma, joka osasi tehdä maailman parasta lanttukukkoa.

Koulukäynnin Maija aloitti Savitaipaleella Soikkalan koulussa ja siirtyi sieltä Lahnanien kouluun, missä oli opettaja, joka ei evakoista tykännyt, eikä sitä myöskään peitellyt. Vaikka kielivaikeuksista huolimatta olisi joutakin osannut ja viitannut, ei opettaja kysynyt koskaan mitään. Maija oli kuin ilmaa.

Savitaipaleelta perhe muutti Lahteen, missä Matti-isä oli saanut Upon tehtaalta autonkuljettajan paikan. Maija jatkoi koulukäyntiä toisen luokan kevtälukukaudella Lahden Kartanon koulussa. Koulussa oli hyvä opettaja, joka otti evakkolapset suorastaan suojelukseensa. Yläluokalle Maija siirtyi Vuorikadun kouluun.

Koulun piirustuksenopettaja ei pitänyt evakoista ja Maijasta tuli opettajan silmätikku. Maija kertoi seuraavan tapauksen:

”Piirustustunnilla oli sanottu, että seuraavalla kerralla pitäisi tuoda flanellinpala, sillä piirämme hiilellä. No minä vein vanerinpalan, koska luulin, että sille piirretään. En ollut koskaan piirtänyt hiilellä, enkä ymmärtänyt, että kankaalla pyyhittäisiin hiiltä. Opettaja tuli pulpettini viereen ja nosti minut toisesta letistä ylös ja huusi: ”Nyt menet kotoasi heti hakemaan flanellinpalasen!” Muistan, kun juoksin kotiin mäkeä ylös ja alas. Onneksi äiti oli kotona ja repäisi vanhasta alushameesta vaaleanpunaisen kappaleen. Sitten takaisin kouluun ja tunnille. En muista ehdinkö mitään piirtämään. Opettajan epäoikeudenmukaisuus jäi ikuisesti mieleeni, eikä kangaskappaletta olisi voinut lainata vierustoverilta? Harmittelin myös, miksi tukkani oli niin pitkä, että siitä sai letit. Letit olivat muutenkin kompastuskiveni. Äiti ne tavallisesti letitti, mutta kun hän oli kerran poissa hän sanoi: ”*Mene mummon luo aamulla, hän tekee letit*”, - ja teki kanssa. Puoleen päivään en saanut silmiä kiinni! Niin napakat oli letit. Oikein mummo sormiinsa sylkäisi ja taas letitti.”

Lahdessa asuttiin kolme ja puoli vuotta. Maijan evakkomatka päättyi syksyllä 1947, kun perhe muutti Soppeen Elimäelle. Isä oli tullut edeltä ja ostanut kuorma-auton ja aloittanut maidon ajan Teuroisten kylästä Korian meijerille. Uusi koti oli jälleen huone ja keittiö, mutta nyt ikio-ma. Koulunsa Maija kävi loppuun Takamaan kansakoulussa.

Maija avioitui takamaalaisen maanviljelijän, **Teuvo Raanojan**, kanssa. Perheen pojat, **Pekka** ja **Antti**, syntyivät 1950-luvun lopulla. Maija oli Raanojalla emäntänä ja osallistui samalla aktiivisesti Takamaan kylän toimintaan. Jäätyään varsin nuorena leskeksi hän ryhtyi suurella tarmolla hoitamaan maatilaa poikiensa kanssa. Rakennuksia korjattiin, tehtiin uusi päärakennus ja kasvatettiin sikoja. Pian eläkkeelle siirtymisensä jälkeen, kun tilanpito

oli siirtynyt nuoremmalle pojalle Antille ja Helenalle-miniälle, Maija rakennutti itselleen uuden kodin kivenheiton päähän entisestä kodista. Uudessa talossaan Maija ehti asua yli kolmenkymmenen vuoden ajan. Maija harrasti puutarhanhoitoa ja erityisesti kukkien kasvatusta ja Maijan pihamaa onkin ollut kylälaisten suuri ihailun kohde.

Maija oli monessa mukana, ja kaikkeen mihin hän ryhtyi, sen hän teki täydestä sydämestään. Jääski ja jääskeläisyys olivat kantava voima Maijan elämässä. Maija ja hänen Vahvialassa syntynyt puolisonsa Pentti olivat tuttu näky jääskeläisten tapaamisissa. Olipa kyse kokouksista tai tapaamisista, niin Maija oli mukana. Kun Elimäeltä lähti bussi Jääskeen kirkkomaan talkoisiin tai Jääski-päiville, niin Maija istui mukana.

Takamaan Marttojen toimintaan Maija osallistui yli viidenkymmenen vuoden ajan. Sotilaskotisarena hän toimi ensin Korian varuskunnassa ja sitten Vekaranjärvellä. Muistammekin hänet Pestoomarkkinoiden jokasyksyisenä munkinpaistajana Sotilaskodin kahvilassa. Myös kylän kudontapiiriin Maija ennätti. Eläkevuosinaan hän innostui huonekalujen entisöinnistä ja ehti kunnostaa kotiinsa useita kalusteita. Maija oli kiinnostunut kaikesta, hän jopa huolehti, onko seuratalon ikkunat ehditty pestä.

Maija toimi viime vuodet puolisonsa Pentin omaishoitajana. Pentin elämä päättyi tämän vuoden toukokuussa ja Maija ehti jo suunnitella elämänsä eteenpäin, koska nyt hänellä olisi enemmän aikaa itselleen. Tämä ei kuitenkaan toteutunut, sillä Maija nukkui ikuiseen kaksipäivää ennen Pentin siunaustilaisuutta. Tämän valoisan pariskunnan yllättävä poismeno järkytti koko kyläyhteisöämme ja olemme kokeneet heidän poismenonsa suurena menetyksenä.

HEIJÄ PARKKO

HELVI KUKKURAINEN

s. 23.7.1922 Jääskén Järvenkylässä

k. 5.5.2022 Helsingissä

Järvenkylän tytöstä kasvoi kulttuurista, matkailua ja vieraita kieliä arvostava rakastettu tati

Helvi Kukkurainen syntyi Antti ja Lida Kukkuraisen esikoiseksi 23.7.1922 Jääskén Järvenkylässä. Perheeseen kuului myös vuonna 1925 syntynyt Tauno-veli.

Helvi oli kovin toivottu lapsi, sillä Helvin äiti oli jo 30-vuotias synnyttäessään. Siihen aikaan äidiksi tultiin nuorena ja lapsia syntyi paljon perheeseen.

Elämä Jääskessä oli rauhallista, vaikka pulan vuoksi taloudellisesti vaikeaa. Kaikesta oli pulaa, mutta muustakaan ei osannut haaveilla, koska muillakaan ei ollut sen paremmin. Maito saatiin omasta lehmästä. Leivät leivottiin itse, marjat saatiin omista pensaista. Mustikoita ja puolukoita kerättiin yhdessä. Järvestä saatiin kalaa syötäväksi. Siihen aikaan heillä ei ollut vielä vehnää, joten pulla oli harvinaista herkkua.

Matkat kuljettiin hevosella. Vanhempia kunnioitettiin, eikä heille uskaltanut vastaan sanoa. Helvi ei aina uskonut, mitä sanottiin ja silloin annettiin vähän ”vitsaa kintuille”.

Lapsia oli paljon samassa kylässä, joten kavereita riitti. Yhdessä leikittiin piilosta, hyppättiin narua ja pelattiin pesäpalloa. Talvella hiihdettiin paljon ja myöhemmin koulumatkatkin tehtiin hiihtäen. Oli suuri tapahtuma, kun Helvi sai luistimet. Ne olivat nimeltään Nurmekset. Luistimet olivat Helvin ja hänen veljensä yhteiset. Helvillä oli myös yksi nukke. Häntä harmittaa kovasti, kun nukke jäi Jääskén. Helvi olisi halunnut, että ainoa nukke olisi säästynyt, ja olisi ollut muisto lapsuudesta ja Karjalasta.

Helvi muistelee, että kesät olivat 1930-luvulla kuumia. Nuorena opittiin uimaan ja järvenrannalla vietettiin kaikki päivät. Lapset olivat keskenään, siihen aikaa vanhemmat tekivät töitä eivätkä viettäneet yhteisiä vapaahetkiä

uimarannalla. Lapsilla oli eväät mukana.

Kun Helvi muisteli 30-lukua, niin hänellä ei ollut huonoja muistoja. Sitä oltiin tyytyväisiä vähäänkin, koska ei osattu kaivata muuta. Hän oli onnellinen, jos sai joskus jonkin uuden vaateen. Elämä eteni rauhalliseen tahtiin, eikä tulevia sotavuolia osattu ennakoita.

Ajanvietteenä lapset kuuntelivat radiosta satuja ja vanhemmat uutisia. Myös pyhäkoulussa käynti oli lapsille ajanvietettä. Lapset kuuntelivat opettajan kertomuksia Raamatusta kuin satujen lukemista. Kun kirkkoherra tuli käymään kerran vuodessa pyhäkoulussa, niin silloin lapset pelkäsivät. Kirkkoherra oli ankara mies, kyselikin kaikenlaista Raamatusta.

Joulua odotettiin innokkaasti, vaikka lahjoja saatiinkin vain muutama. Nekin olivat käytännöllisiä, esimerkiksi lapaset ja sukat. Joulupukki ei käynyt. Joulukuudessa paloivat aidot kynttilät ja katossa roikkui Helvin isän tekemä himmeli.

Kouluaika

Kansakoulu oli lähellä, mutta yhteiskouluun oli enemmän matkaa. Ensin kolme kilometriä Jääskén asemalle ja sitten 10 kilometriä junalla Imatralle. Vaikka luokassa oli paljon oppilaita, tunneilla ei uskallettu häiritä. Toista on nykyään. Opettajaa kunnioitettiin, eikä tullut mieleenkään sanoa hänelle vastaan. Koulussa piti käyttäytyä hyvin. Opettajaa teiteltiin. Helville oli jäänyt mieleen, että hän piti kovasti opettajasta, eikä häntä tarvinnut pelätä. Ruokaa ei saanut koulusta, vaan piti olla omat eväät.

Koulu sujui Helviltä hyvin. Hän oli kunnianhimoinen tyttö ja halusi menestyä koulussa. Rippikoulu suoritettiin yhteiskoulun yhteydessä, sillä silloin ei ollut rippileirejä. Helvi muistelee, että hän oli vähän vaikea murrosikäisenä. Hän halusi tehdä asioita ”oman päänsä mukaan”.

Nuoruus

Siihen aikaan nuorten piti totella kaikessa vanhempia. Sen ajan vanhemmilla oli auktoriteettia, joten hankaluuksia ei usein tullut nuorten ja vanhempien välille.

Seurojentalolla pidettiin iltamia ja siellä esitettiin myös näytelmiä. Häissä harjoiteltiin tanssinaleita. Yleensä tansseissa alettiin käydä melkein 20-vuotiaina. Elokuviin päästiin harvoin, koska omassa kylässä ei ollut elokuvateatteria.

Seurustelukin aloitettiin paljon vanhempana kuin nykyään. Helvi muisteli, kuinka hän oli saanut uuden hameen ja puseron ja ajatteli mennä ensimmäistä kertaa tansseihin ne päällään. Tanssit jäivät, koska alkoi sota.

Helvin vanhemmat ja veli lähtivät evakkoon Myllykoskelle, mutta Helvi päätyi Tornioon. Helvi sanoi olleensa jo silloin seikkailunhaluinen tyttö. Eräs tuttu rouva oli kertonut, että Torniossa olisi paikka avoinna lääkärinvastaanotolla. Helvi halusi lähteä sinne ilman vanhempiaan. Hän ei ikävöinyt, vaan halusi tehdä työnsä hyvin ja palata sitten perheensä luo. Torniossa oli sekin hyvä puoli, että pääsi käymään Haaparannassa Ruotsin puolella. Siellä oli kaikenlaista ostettavaa, muun muassa vaatteita, joista oli kova pula Suomen puolella. Helvi kertoi jo silloin olleensa turhamainen vaatteiden suhteen.

Helvi pääsi ylioppilaaksi Imatralla 1944.

Varhaisaikuisuus

Sodan jälkeen Helvi muutti yksinään Helsinkiin. Hänen vanhempansa ja Tauno-veli muuttivat Suomenniemelle.

Helvi opiskeli kieliä sekä Ranskassa että Englannissa. Hänellä oli ”kielipää”, joten kielten oppiminen oli helppoa. Häneltä sujuivat hyvin ruotsi, englanti, saksa, ranska ja venäjä.

Sodan jälkeen elämä lähti menemään pikkuhiljaa parempaan päin. Pulaa oli kaikesta, vaatteista ja ruuasta, silti toivoi eli paremmasta tulevaisuudesta.

Helvi halusi opiskella ja nähdä maailmaa. Kielet olivat häntä kiinnostaneet aina.

Sodassa olleilla pojilla oli etuoikeus päästä opiskelemaan. Helvi näki lehdestä, että oli mahdollista päästä Ranskaan kielikursseille. Ystävänsä Einen kanssa he päättivät yhdessä lähteä. Onneksi Ranskan valtio kustansi kurssit ulkomaalaisille, muuten heillä ei olisi ollut varaa lähteä. Silloin ei ollut vielä opintolainoja.

Ranskassa Helvi asui nunnien pitämässä asuntolassa. Huone oli karu, siinä oli vain sänky, pöytä, tuoli ja kaappi. Kaikki Ranskassa oli niin ihmeellistä, oltiinhan ulkomailla. Helvi oppi juomaan ranskalaista kahvia maidon kanssa. Hän joi myöhemminkin kahvinsa samalla lailla. Koska vaatteet olivat Helville tärkeitä, niin Ranskassa pääsi tutustumaan ykkösmuotiin. Se oli silloin Diorin vaatteet. Silloin naiset eivät pukeutuneet housuihin, vaan hameeseen ja asusteina oli hattu ja käsineet, myös kesällä.

Myöhemmin Helvi oli opiskelemassa englantia Lontoossa. Hän asui myös Tukholmassa pari vuotta 1950-luvulla.

Eläkkeelle

Helvi oli eläkkeelle asti töissä Outokummun pääkonttorissa Helsingissä sihteerinä ja kielenkääntäjänä.

Koska Helvi ei mennyt naimisiin, eikä hänellä ollut lapsia, niin minä oli Helville kuin oma tytär. Omille lapsilleni, **Jannelle** ja **Nooralle** Helvi oli ”kolmas” mummo. Helvi oli usein hoitamassa lapsiani Järvenpäässä ja lapset tykkäsivät kovasti hänestä.

Helvi luki joka päivä Helsingin Sanomat, muuten ei päivää lähtenyt käyntiin. Hän kävi ostoksilla keskustassa ja tietenkin Stockman-

nilla. Siellä meillä oli tapana käydä myös syömässä lounasta yhdessä.

Helvi oli elämänsä loppuun asti myös kirjaston suurkuluttaja. Kirjat tuotiin hänelle kotiin. Kun palautin kirjat Munkkiniemen kirjastoon Helvin kuoleman jälkeen, niin kirjastovirkailija kertoi tunteneensa Helvin hyvin vuosikymmenien ajan. Hänelle tuli kyyneleet silmiin muistellessaan Helviä.

Helvi tykkäsi käydä teatterissa ja oopperassa.
Niissä kävimme myös yhdessä.

Helvi matkusteli paljon ystäviensä kanssa, kävi voimistelemassa ja pyöräilemässä niin kauan kunnes ikä ja terveys tulivat vastaan.

Hän asui vuodesta 1970 alkaen elämänsä loppuun saakka omassa kodissaan Helsingin Munkkivuoressa. Parin viime vuoden ajan kotihoito kävi katsomassa häntä kerran viikossa.

Helvi sai minutkin mukaan Jääski-seuraan. Kävimme yhdessä Jääsken ja Viipurin matkalla, sekä pääkaupunkiseudun jääskeläisten pikukouluissa monesti, myös tapaamisissa Villa Salmelassa.

Helvi nukkui pois yöllä 5.5.2022 Haartmannin sairaalassa saatuaan sydänkohtauksen kotoon edellisenä iltapäivänä. Helvi ei halunnut ”riutua” sairaalan sängyssä loppu-elämäänsä ja se toive hänellä toteutui.

Helvin siunaustilaisuus oli Munkkivuoren kirkossa 3.6. Meitä oli kaikkiaan 20 saattamassa Helviä. Seurakuntasalissa oli muistotilaisuus. Siellä muistelimme Helviä. Tyttäreni Noora oli haastatellut koulutehtäväänsä varten Helviä tämän ollessa 83-vuotias. Kirjoitus, jota nyt luet, on pääosin juuri tuo Nooran koulutehtävä ja se luettiin myös muistotilaisuudessa. Kanttori lauloi ja soitti kannelta sekä kirkossa että muistotilaisuudessa. Meidän kaikkien silmät kostuivat, kun kanttori lauloi Karjalan kunnalla -laulun. Helvin tuhkat laskettiin mahaan Karjalaisten uurnalehtoon, Hietaniemen

hautausmaalla, 23.7. Sinä päivänä Helvi olisi täyttänyt 100 vuotta!

Jäimme kaipaamaan ihanaa Helviä, eli Helv-
ria, kuten häntä kutsuimme.

EILA LEPISTÖ, Helvin veljentytär

NOORA LEPISTÖ, Eilan tytär

Kylätapaamiset jatkuvat

Suosittu Jääsken kylätapaamiset jatkuvat marraskuussa ja joulutauon jälkeen keväällä 2023.

Kylät on valittu viime keväisten toiveiden mukaan. Toiveita voi lähettää edelleen sähköpostitse: jasen.jaaski@gmail.com

Kylätapaamisissa tutustutaan lyhyesti kylien asukkaisiin, tiloihin, kouluihin ja tapahtumiin. Varsinaisia historiallentoja ne eivät ole, vaan kerätyn tiedon ja tarinoiden jakamista. Näin rikastutamme yhdessä tietojamme Jääskestä.

Hallituksen jäsenet tekivät aiempiin kyläta-
paamisiin lyhyet esittelyt kylistä ja nämä ovat
edelleen mukana siivittämässä kunkin kylän
kujasille. Esitykset kirvoittivatkin kovasti muis-
toja ja haasteluja, tarinoita ja omakohtaisia
kokemuksia kylistä ja niiden asukkaista. Kaikki
osallistujat voivat jakaa tietoja ja kuvia kylistä.

Tapaamisiin kannattaa osallistua, vaikka omaisi mitään sukujuuria kylään. Samalla karttuu tietämys Jääskestä laajemminkin.

Teamsiin on helppo osallistua sähköpostiin
tullutta viestin linkkiä klikkaamalla.

Kannattaa kuitenkin testata etukäteen vaikka kaverin tai sukulaisen kanssa, että oma mikrofoni, kaiutin ja kamera toimivat.

Kylätapaamisiin lähetetään edellisenä päivänä Teams-linkki kaikille niille, joiden sähköpostiosoite on Jääski-seuran jäsenrekistissä. Ei-jäsenet voivat ilmoittautua mukaan lähettämällä viestin: jasen.jaaski@gmail.com

Tapaamiseen voi osallistua joko tietokoneella tai älypuhelimella.

Lämpimästi tervetuloa mukaan näihin viime talvena suursuosion saaneisiin Jääskén kyläiltoihin.

Kylätapaamisten ajankohdat

Kylätapaamiset ovat keskiviikkoisin klo 17-19.00

- 2.11.** Rouhiala, Kakkola, Ahola ja muut Vuoksen länsipuolen kylät
- 16.11.** Niemi, Haikola ja lähikylät
- 30.11.** Kontu, Kemppilä, Myllölä
- 14.12.** Syksyn aikan tulleiden toivomusten mukaan valittu kylä
- 11.1.** Järvenkylä
- 25.1.** Kuurmanpohja, Penttilä,
- 8.2.** Lottola - Ahvola - Kamajauhola -alue
- 22.2.** Punamäen - Räikkölän tienvarren kylät kuten Tollola, Suikkala, Kärättilä, Puujalkala, Ranssila, Päähkälä, Kaplahala, Hämälälä
- 8.3.** Enso ja lähiympäristö

4.10. Senioreiden suhinat

Jääski-seura on mukana 4.10. klo 9-16 Kouvolan kaupungintalolla järjestettävässä Seniorien suhinat -tapahtumassa.

Päivän ohjelma koostuu eri yritysten ja järjestöjen luennoista, esityksistä, musiikista ja yhdessäolosta. Esittelypisteissä voi tutustua yritysten ja järjestöjen tarjontaan ja ohjelmaan. Päivän tähtivierana on Nina Mikkonen, joka kertoo omista traagisistakin elämänvaiheistaan esityksessään ”Kriisien jälkeinen elämä.”

Tule virkistytymään, haastelemaan ja nauttimaan monipuolisesta ohjelmasta ystävien ja tutujen kanssa. Lisätietoja: www.kouvolangame.com. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

1.11. Inkeroisista Ensoon -esitys Karhulan karjalaisten tarinaillassa

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 150 vuotta Kymenlaakson metsäteollisuuden perustamisesta Verlaan, Kuusankoskelle, Inkeröisiin ja Kotkaan.

Nykyiseen Kouvolaan kuuluvassa Inkeröissä puuhiomon perustamisessa oli avainhahmona Venäjältä Suomeen palannut Carl Standertskiöld. Mielenkiintoinen yhtymäkohta Jääsken tulee hänen poikansa Adin kautta, joka lähti Karjalaan etsimään sopivaa paikkaa puuhiomolle ja asettui Vuoksen varteen, Jääsken Pelkolan kylään. Näistä vaiheista sai alkunsa menestystarina, jonka kaikki tunnemme tänä päivänä Stora Enso -nimisenä globaalina metsäteollisuusyhtiönä.

Jääski-seuran puheenjohtaja Kirsi Juura kertoo näistä mielenkiintoisista vaiheista Inkeröistä Ensoon -esityksessä Karhulan karjalaisten tarinaillassa 1.11. kello 18.00. Mukaan ovat erittäin tervetulleita myös kaikki Jääski-juuris. Tilaisuus on Kodintalolla, Vesivallantie 21, Karhula.

30.11. Talvisodan syttymisen muistopäivä

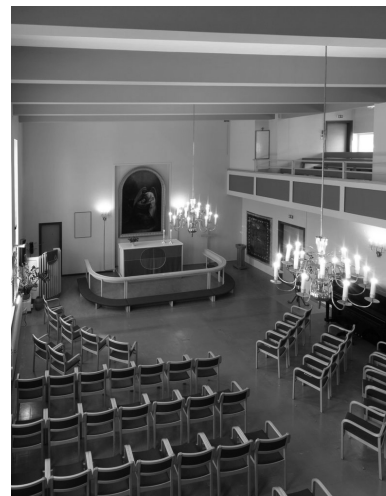
Kynttilät sytyvät kunnioituksen merkiksi hautausmailla ja Karjala-muistomerkeillä perinteiseen tapaan talvisodan syttymisen muistopäivänä 30.11.

Imatralla Jääski-seura sytyttää kynttilät Imatrankosken kirkkopuistossa sijaitsevalle Karjalan itkuvirsi -patsaalle kello 9:00. Tervetuloa seuraamaan kynttilöiden syttymistä.

Kouvolassa kynttilät sytytetään vanhan hautausmaan Karjala-muistopatsaalla kello 12.00. Kukkienlasku ja kynttilöiden sytytys tehdään yhdessä Kouvolan Karjala-seuran kanssa. Tervetuloa paikalle, Kasarminkatu 45.

Elimäellä kynttilät sytyvät talvisodan muistopäivänä Elimäen kirkkopuistossa sijaitsevalle Karjalaan jääneiden muistopatsaalla kello 14.00. Tervetuloa mukaan.

Toivomme, että eri paikkakunnilla asuvat Jääski-juuris kävisivät sytyttämässä kynttilät oman paikkakunnan Karjala-muistopatsailla. Tiedotamme siitä mielellämme etukäteen nettisivuillamme ja Facebookissa muiden paikalle pääsyä varten. Joten laitathan tietoa, paikasta ja kellonajasta. Olisi myös mukava saada kuvia tilaisuudesta: jasen.jaaski@gmail.com

Kuva Korian kirkosta, Kouvolan seurakuntayhtymä

Kirkkopyhä Korian kirkossa 30.10. klo 12:00

Jääsken kirkkopyhä on aina ollut lämminhenkinen ja mukava Jääski-juuristen tapaaminen keskellä pimeää kaamosaikaa.

Nyt Jääski-juuris kutsutaan kirkkopyhän viettoon Korian kirkkoon Kouvolassa.

Kirkkopyhän vietto alkaa jumalanpalveluksella ja ehtoollisella, joiden jälkeen nautitaan kirkkokahvit seurakuntasalissa.

Korian kirkossa voi nähdä Jääsken kirkosta sodan jaloista pelastettuja ehtoollisvälineitä ja seurakuntasalissa on esillä muun muassa Jääsken pappilan vellikello.

Tervetuloa kaikki Jääski-juuris ja jääskeläisten ystävät!

Kahvitarjoilujen määrän arvioinnissa auttaa, jos laitat etukäteen tietoa tulostasi 26.10. mennessä Heljälle: 050 3757 408 tai helja.parkko@pp.inet.fi

Teatteriin

Salaliittoja, terroria, poliittista väkivaltaa, ääriyhmien vallankumoushankkeita. Kansallisteatterin suurella näyttämöllä esitetään syksyn aikana Kansallisteatterin pääohjaajan Esa Leskisen kirjoittama ja ohjaama näytelmä **Ensimmäinen tasavalta**.

Näytelmä kertoo Suomen ensimmäisestä presidentistä **K.J. Ståhlbergista** ja on kertomus siitä, kuinka tsaarin vallan alla viruvasta, Euroopan takapajuisimmasta sääty-yhteiskunnasta vähitellen muotoutui demokraattinen, moniäänisyttä ja oikeusvaltioperiaatetta kunnioittava Suomi.

Lisätiedot www.kansallisteatteri.fi.

Suuri talvisotaseminaari 11.3.2023 ja Viipuri – sinua emme unohda -seminaari 12.11.2022 Varsinais-Suomessa

Auranlaakson kansanopisto Varsinais-Suomen Kyrössä viettää Karjalan teemavuotta 2022-2033. Ohjelmassa on runsaasti luovutettuun Karjalaan ja karjalaisuuteen liittyvää tarjontaa, johon kannattaa käydä tutustumassa verkkosivuilla: auranlaaksonkansalaisopisto.fi.

12.11. KARJALA-TALOLLA TAPAHTUU

11.00 Jääski-seuran syyskokous

12.30 Perinteinen pääkaupunkiseudun jääskeläisten joululounas kutsuu nyt kaikkia

13.30 Historioitsija ja tietokirjailija Eeva Tammen esitys: Karjalan kaihoa ja Jääsken muistoja

**TERVETULOA MUKAAN KAIKKI JÄÄSKESTÄ KIINNOSTUNEET HAASTELEMAAN
JA TAPAAMAAN JÄÄSKI-JUURISIA !**

OHJELMA 12.11. Karjalatalo, Yläsali, heimotalo

11.00 Jääski-seura ry:n sääntömääräinen syyskokous

noin 12.30 Lounas tai kokouskahvit leivonnaisten kera.

noin 13.30 Karjalan kaihoa ja Jääsken muistoja. Historioitsija, tietokirjailija Eeva Tammen esitys vie kuulijat Viipuriin ja Jääskeen.

Eevan esityksen herättämiä ajatuksia, haasteluja ja muisteluja vapaaseen tahtiin.

15.45 Tilaisuus päättyy.

ILMOITTAUMISET: jasen.jaaski@gmail.com tai puhelimitse **044 0232 777 5.11. mennessä.**

Mainitse ilmoittautuessasi syötkö lounasta. Lounas on omakustanteinen. Jääski-seura tarjoaa kahvit.

Mikäli lounas ei heimotalon ravintolatilanteesta johtuen ole mahdollinen, niin ilmoitamme siitä etukäteen sähköpostitse tai puhelimitse kaikille etukäteen ilmoittautuneille. Kahvit saadaan joka tapauksessa :)

Tiedotamme tapahtumasta lisää nettisivuillamme www.jaaski.fi ja Facebookissa Juuret Jääskessä-ryhmässä

MYYNNISSÄ: Eeva Tammen Viipuri 1944 -kirjoja ja Jääski-seuran seinäkalenterit 2022, Jääski-kahvia ja muita Jääski-tuotteita.

**Viipurin tuntija, Enson
sairaalan ylilääkärin
muistojen vaalija**

Eeva Tammi o.s. Kallio on toiminut vuosia luovutetun Karjalan matkaoppaana ja erikoistunut erityisesti taistelupaikkojen historiaan ja opastuksiin.

Viipuri on hänelle rakas, niinpä pääsemekin nyt kulkemaan Eevan tarinoiden myötä tuon vanhan suomalaiskaupungin kaduilla ja linnan sokkeloissa.

Eeva Tammen isoisä K.E.Kallio toimi Enson sairaalan ylilääkärinä 1930-luvulla. Mitä muistoja saammekaan kuulla noilta ajoilta?

Nykyisin Eeva on Teemu Keskisarjan aisa-pari historiamatkoilla ja toimii Keskisarjan assistenttina hänen puhetilaisuuksiinsa ja arkistojen selvityksissä.

Eevan Karjalan kaihoa ja muistoja Jääskestä -esityksessä kuulemme Enson elämäkulkua isoisän jalanjäljillä ja kaihoamme Karjalaa.

Eevan yhdessä Eero Elfvengrenin kanssa kirjoittama kirja Viipuri 1944 on myynnissä tilaisuudessa.

Syyskokous 12.11.

**JÄÄSKI-SEURA RY:N
SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS**

Lauantaina 12.11.2022 klo 11:00

Karjalatalo, Käpylänkuja 1, Helsinki

KOKOUSHUTSU JA ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus.
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa.
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys.
5. Vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä jäsenmaksujen ja liittymismaksun suuruus seuraavaksi kalenterivuodeksi.
6. Valitaan hallituksen puheenjohtaja, jota kutsutaan yhdistyksen puheenjohtajaksi ja muut jäsenet erovuoroisten tilalle.
7. Valitaan kaksi toiminnantarkastajaa ja varatoiminnantarkastajaa.
8. Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Mikäli yhdistyksen jäsen haluaa saada jonkin asian yhdistyksen kevät- tai syyskokouksen käsiteltäväksi, on hänen ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle vähintään kuukausi ennen kokousta.

**TERVETULOA YHTEISEEN KOKOUKSEEMME
HEIMOTALOLLE**

Jääski-seura ry:n hallitus

ILMOITTAUMINEN TARJOILUJA VARTEN 5.11. mennessä: jasen.jaaski@gmail.com tai 044 0232 777

TAPAHTUMIA

Karjalan Liiton tapahtumia

15.10. Hannu Kilpeläisen muistoseminaari, teemana karjalaisen tutkimuksen eri puolet.

15.10 ja 16.10. Piirakkakurssit

18.11. Pirkko Sallinen-Gimblin muistoilta karjalaisen kulttuuriperinnön merkeissä.

26.11. Pitäjämärkinat Karjala-talolla

16.9. ilmestyneessä Karjalan Kunnaat -jäsenlehdessä on paljon lisää tapahtumia, samoin net-tisivuilla: www.karjalanliitto.fi

HUOM! Karjalan Liiton toteuttamia tilaisuuksia ja toimintaa on tallennettu verkkoon videoina. Löydät ne osoitteesta: www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/karjalan-liiton-toiminta/tallenteet.html.

Karjalaisen Nuorisoliiton tapahtumia

#TuunaaMunPerinne -pukeutumishaaste

Karjalainen Nuorisoliitto tuo perinnettä tähän päivään tuunaamalla sen sopivaksi. Vuonna 2015 suomalainen kansallispuku täytti 130 vuotta. Sen innoittamana kansallispukuja tuunattiin uuteen uskoon. Katso sosiaalisessa mediassa jaettua kuvasatoa vuoden varrelta www.karjalainennuorisoliitto.fi

#HalaKarjalainenPäivä on Karjalaisen Nuorisoliiton vastine maailmassa vello-vaan vihapuheeseen ja suvaitsemattomuuteen. Kampanjassa kannustetaan erilaisuuden hyväk-symiseen ja sukupolvet ylittävään kanssakäymiseen. Ikä, tausta ja ulkoiset ominaisuudet eivät saa olla esteitä ystävyydelle. Halaamme uuden tahon kerran kuukaudessa ja haastamme levittämään halauksia. Hala karjalainen päivässä!

13. - 14.1.2023 Kansantanssi- ja kansanmusiikkitapahtuma Folklandia, Baltic Princess Turusta Kapellskäriin. Liput myynnissä Ikaalisten matkatoimistossa.

Trivial Tanhuit -peli on oppiväline kansantanssin askeliin, asentoihin, pukuihin ja musiikkeihin. Pelin hinta on 15 € Karjalaisen Nuorisoliiton jäsenille, muille 20 €. Peliä voi tilata www.karjalainennuorisoliitto.fi

Karjalaisten Pitäjähdistysten Liiton tapahtumia

29.9. Pitäjäesittelyssä Kurkijoki ja Räisälä

27.10. Pitäjäesittelyssä Hiitola ja Uusikirkko

24.11. Pitäjäesittelyssä Jaakkima ja Uukuniemi

Esittelyt pidetään Karjalatalolla, Kämpylänkuja 1, Helsinki

Aiempien pitäjäesittelyjen (mm. Jääski) tallenteet löytyvät verkosta:

www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/karjalan-liiton-toiminta/tallenteet/pitajaesittelyt.html

Vanhat valokuvasi talteen Imatran museon Jääsken kuva-arkistoon

Vanhat Jääskeen liittyvät valokuvat ovat var-massa tallessa ja hyödyttävät myös tulevia sukupolvia, kun lahjoitat ne Imatran kau-punginmuseon kuva-arkistoon.

- Kuviin tulee kirjoittaa etukäteen niissä olevien henkilöiden nimet, kuvauspaik-ka ja -aika, jos tiedossa.
- Kuvista kannattaa kertoa kaikki mahdollinen tieto kuvaushetkestä, tilanteesta, paikasta jne.
- Tekstit voi kirjoittaa erilliselle paperille, postit-muistilapuille tai sähköiseksi tiedostoksi.
- Kuvien luovuttaja antaa Jääski-seuralle ja Imatran kaupunginmuse-olle täydet käyttö- ja julkaisuoikeu-det kuviin.
- Kuvat vientiä varten ota etukäteen yhteyttä Imatran kaupunginmu-seoon:
kalle.pakarinen@imatra.fi
puh. 0206 176 703
tai Jääski-seuraan:
juura.kirsi@gmail.com,
puh. 040 591 3339
- Kuva-arkistossa Imatran kaupungin-museossa kuvat ovat tallessa ja niitä säilytetään turvallisissa olosuhteissa. Näin kuvat säilyvät ja tulevat ker-tomaan elämästä Jääskessä ja siellä asuneista ihmisistä myös tuleville sukupolville

Lähetä juttuja, runoja ja tarinoita Jääskestä seuraavaan lehteemme!

juura.kirsi@gmail.com tai Jääski-seura, Torikatu 6,, 45100 Kouvola

Tiijät sie mikä on potuska?

Tietovisa jääkeläisten arkielämään liittyvistä sanoista.

- Lahanka on**
a.pyykkisaavi
b.hiekkalapio
c.hevoskärry
- Oljassa oltiin**
a.illanvietossa
b.lapsuuskodissa
c.ruokalevolla
- Ahos on**
a.heinittynyt metsäpelto
b.avoin veräjä
c.ahdettu riihi
- Ruohkaus liittyy**
a.kalan käsittelyyn
b.teurastukseen
c.pellavan käsittelyyn
- Kuuritsaa käytettiin**
a.metsästyksen
b.kalastukseen
c.ruuanlaittoon
- Voilokki on**
a.huopa
b.astia
c.pellavapaita
- Potuskan paikka oli**
a.keittiössä
b.ulkona
c.aitassa
- Vokilla**
a.kehrättiin
b.kalastettiin
c.paistettiin
- Kaattuva on**
a.kangaspuiden osa
b.lampaannahkapeite
c.karkea pellavakangas
- Sarain (sarrain) on**
a.heinälatto
b.peltiämpäri
c.iso sarana

Oikeat vastaukset ovat seuraavalla aukemalla

Pyhä perhe palautui Lahden historialliseen museoon

Imatrankosken kirkon sivuseinällä sijainnut Petter Langin maalaama alttaritaulu Pyhä perhe on siirretty takaisin Lahden historialliseen museoon.

Alttaritaulu on ollut sijoitettuna Imatrankosken kirkkoon, kuten paljon muutakin sakraalista esineistöä. Jääsken seurakunnan varat siirrettiin Imatran seurakunnalle ja sakraalinen esineistö jaettiin perustettavaan Imatrankosken kirkkoon ja jääskeläisten evakopaikkakunnalle Elimäelle rakennettavaan Korian kirkkoon.

Arvokas alttaritaulu sijaitsi alun perin Jääsken kirkossa, josta se pelastettiin sodan jaloista. Taulu on sen jälkeen kuulunut Lahden historiallisen museon kokoelmiin.

Imatrankosken kirkon sakraalinen esineistö inventoitiin viime marraskuussa. Jääski-seura osallistui inventointiin Imatran seurakunnan ja Kirkkohallituksen kulttuuriperintöasiantuntijan kanssa.

Imatrankosken kirkko on ollut kosteusvaurioiden takia suljettuna lokakuusta 2020 alkaen. Kirkosta on tänä syksynä valmistunut rakennushistoriallinen selvitys. Seuraavaksi Imatran seurakunta hakee Imatran kaupungilta kaavamutosta rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseksi ja sen jälkeen Etelä-Karjalan museo antaa kirkosta oman lausuntonsa. Tämän jälkeen kirkon lopullinen kohtalo etenee kirkolliseen päätöksentekoprosessiin tuomiokapituliin ja kirkkohallitukseen. Jääski-seura on jo vuosien ajan vedonnut, että kirkko tulisi säilyttää alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan.

Jääskeläisiä kerhoja ja sukuseuroja

Abel Lyyran sukuseura: Liisa Lyyra

puh. 045 340 9360, liisa.lyyra@markinst.fi

Arposten sukuseura: Eeva Kauttu

puh. 050 322 0781, eeva.kauttu@gmail.com

Elimäen jääskeläiset: Pekka Sajomaa

puh. 0400 884 179, paula.sajomaa@gmail.com

Henttosen sukuseura:

pj. Mirja Kärkäs-Lainio

mirja.karkaslainio@gmail.com, puh. 050 60188

Ilmari Henttonen, puh. 040 592 0195

ilmari.henttonen@elisanet.fi

Ikävalkon sukuseura

Antti Ikävalko, puh. 0400 817488

antti.ikavalko@pp2.inet.fi

Hellevi Ikävalko, puh. 050 550 7490

hellevi.ikavalko@hotmail.com

Imatran seudun jääskeläiset:

Erja Kaartinen, 0400 757 721

erkatin@luukku.com

Kuurmanrannan koulupiiriläiset:

Eila Lehtinen, puh. 050 305 4839

eilasa.lehtinen@phnet.fi

Kärkäs-sukuseura:

Sari Kärkäs, puh. 0400 839 184

sari.karkas@dnainternet.net

Piepposen sukuseura: Heikki Piepponen,

piepponen.heikki@gmail.com

Kirsti Ruutu, kirsti.ruutu@student.lut.fi

Pääkaupunkiseudun jääskeläiset:

Tarja Sajomaa, puh. 040 755 4161

tarjasajomaa@hotmail.com

Raskisen sukuseura: Minna Raskinen

minna@minnaraskinen.com, puh. 050 500 3584

Sukuseura Ahvonen ry. Jyrki Ahvonen

ahvonen.jyrki@kolumbus.fi

Sukuseura Kuukka: Heini Kuukka

kuukka@hotmail.com, puh. 040 542 0512

Sukuseura Penna: Juha Penna

juha.penna@gmail.com, puh. 045 206 9991

Jos sukuseuraanne ei ole mainittu listassa, niin ilmoita tiedot jassen.jaaski@gmail.com tai 044 0232 777.

Näin osaamme ohjata kyselijöitä oikeiden henkilöiden luo.

Jääsken kyläkirjojen ja Jääskeläinen-lehtien etsintä jatkuu

Oletko mahdollisesti perinyt tai saanut Jääskestä tehdyn kyläkirjan tai sukukirjan, jolle sinulla ei ole käyttöä.

ETHÄN VAIN HEITÄ NIITÄ POIS!

Kylä-, suku- ja koulupiirikirjoilla on valtavasti kysyntää, mutta ne ovat usein loppuunmyytyjä.

MYÖS MUISTOJA JA

TARINOITA SISÄLTÄVIÄ

JÄÄSKELÄINEN-LEHTIÄ KYSYTÄÄN JATKUVASTI!

Jääski-seura ottaa mielellään vastaan kirjoja ja välittää niitä eteenpäin.

Jos sinulla on luovutettavia kirjoja, karttoja, lehtiä tai muuta Jääsken perinnemateriaalia, niin ota yhteyttä jäsensihteeriimme Liisaan joko sähköpostitse: jassen.jaaski@gmail.com tai puhelimitse 044 0230 777

Kirjaluetelo Jääskestä julkaistuista kirjoista löytyy nettisivuiltamme:

www.jaaski.fi/jaaskenpitajanhistoriaa/kirjalisuuttajasta

Vastaukset Jääski-visaan

1a Lahanka= jaloilla seisova puinen

pyykkisaaavi

2b Nuori vaimo tuli vierailulle lapsuudenkotiinsa usein viikoksikin = oljamiin

3c Lyhteet on ehdettu riiheen puintia varten

4c Ruohkauksessa pellavan siemenkodat erotetaan korsista

5b Kuuritsa on nuotan tapainen kalastusväline

6a Huopa, jota käytettiin esimerkiksi valjaiden pehmusteena

7c Potuska on olkipatja

8a Vokki=rukki, molemmat sanat olivat käytössä Jääskessä

9b Kaattuva on lampaannahkainen väly

10a Sarain (sarrain) läpiajettava heinälato

Nyt puikot heilumaan! Voita lapaslangat!

Karjalaisilla kesäjuhlilla nähtiin Noormarkun Karjala-seuran pöydällä taidokkaasti neulottuja kintaita.

Olisipa kiva, jos mekin saisimme omat Jääski-lapaset tai Jääski-sukat aikaiseksi.

Nyt ei kun puikot heilumaan pimeiden syysiltojen iloksi ja kuvia ja ohjeita tuotoksista tulemaan Jääski-seuraan, osoitteeseen Torikatu 6, 45100 Kouvola tai sähköpostitse jassen.jaaski@gmail.com

Jouluun mennessä tulneiden ohjeiden kesken arvotaan kolme lankapakettia uusien sukkieneulomista varten.

Osallistu neulomishaasteeseen ja lähetä kuvat ja ohjeet: jassen.jaaski@gmail.com ja osallistu arvontaan!

Posti Green

Lähettiläjä: Jääski-seura ry
Torikatu 6
45100 Kouvola

Isänpäiväksi, joululahjaksi ja omalle seinälle

JÄÄSKEN SEINÄKALENTERI

**UUSI
IDYLLINEN
ILME!**

**Kuin vanha
kiiltokuva-albumi**

Seinäkalenteri on A4-kokoinen, yläosassa on Jääskeen liittyvä kuva ja alaosassa selkeä kalenteri-osio.

Kalenteri postitetaan kirjekuoressa, ja se voidaan postittaa myös suoraan lahjan saajan osoitteeseen.

SEINÄKALENTERI 2023 15€
JÄÄSKEN KAHVI 8€
ENSON KARTTA julistekoko 5€
KORVAKORUT 15 €
JÄÄSKEN HOPEASOLKI 130 €
JÄÄSKEN VAAKUNAPINSSI 5 €
JATKOSOTA -julkaisu 20 €
ISOMUMMO-kirja TARJOUS 10€ (nh. 20€)

**Voit tilata tuotteita kätevästi netistä Jääski-kaupasta www.jaaski.fi
tai sähköpostitse: jasen.jaaski@gmail.com
tai puhelimitse 044 0232 777**

Tuotteita on myynnissä myös Jääski-seuran tilaisuuksissa.